вytyn dunja prulьtarlarь, вirləşinz

QЬZЬL ØZBEKISTAN

1924 jьl 5inci dekəвir ajьdan вaşlap cьqdь

ajrьm sahasь hər çajda 5 tijin.

ozвekistan mərkəzii fьrqomь, ozвekistan mərkəzii ьcraqomь və ozвekistan mərkəzii kəsəвələr şorasьnьn fikir tarqatucьsь.

abuna sahasь:							
1 ajoqa		3 ajoqa		6 ajoqa		1 jьloqa	
s.	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.
1	10	3	30	6	50	12	—

ədrislər: вaşqarma taşkent erçər kecəsi 25.

tilifonlər: məs'yl myhərrir—11-39. ymymii — — — —83.

№ 288 (1793) seşənвə , 9 nci dekəвir 1930-jьl № 288 (1793)

ماعارفچیلارنینگ ئۇرتا ئاسیا مللی کېڭەشی

9-ncь dekəвr kec saat 6-da, kafanov qluвь вьnasьda (fediratsija parkidə) acьladь.

komifraksijanьn olturşь şu çajda, kec saat 5-də вoladь.

mandatlar ertələski saat 9-dən kyndyz 4-gəca, maarьfcьlar sajuzьnьn mərkəzii вd rasьda вeriladi. mьhman вelətləri həm şu çajda вeriladi.

مللی کېڭەشنی چاقیرۇ تەشکیلات بیوراسینینگ کېڭ ئۇلتوریشی

9-ncь dekəвr kyndyz saat 12-da, ozвekistan kəsəвələr şorasь zalьda (mehnət sarajь) cəqьrьladь.

təşkilat вjura a'zalarь, çymhyrijətlarnin maarьf xalq komisarlarь, milli kenəşgə qatnaşuvcь proizvodstvo sajuzlarьnьn vəkilləri, p.u.o.k.r., вytyn gəzeta, „oznəşr", qьrqьzьstan nəşrijatь,ogiz, kolxozsentr vəkillərinin kelişi soraladь.

س س س ر وه بۇتۇن دۇنیا پرولیتارییاتی هەم مەحنەتکەش عامماسی پرولیتار سودینینگ عەکسل ئینقلابچی «سەناعەت پەرتییەسی» ئۇستیدەن چیقارغان حۇکمنی بۇتۇنلەی توغری تاپیب، ئۇلۇغ قەناعەت بیلەن مەعقۇللەیدی

کاپیتالنینگ شۇراغا قارشی چیققان هەر قاندای ئیشانچلی وه سادیق مەلەیلەری بۇندان کېیین هەم پرولیتارییات دیکتاتوراسی تامانیدان رەحمسیز وه قاتتیقلیق بیلەن حۇکم قیلیناجاقلار.

بیتسین موداخەلەچیلەر، ئۇرشقاق پۇتلقارلار وه ئۇرش قۇزغاتۇچیلار! یاشاسین پرولیتارییات دیکتاتوراسینینگ سادیق قاراۇلی وه ئۇتکۇر قیلیچی گ. پ. ئۇ! یاشاسین پرولیتارییات دیکتاتوراسینینگ عادیل سودی!

ئۇزبېکستان کولخوزچیلاری وه مەحنەتکەش دیهقانلاری پەرتییەنینگ پاختا پلانینی ئاشیریب بەجەرش بیلەن مۇداخەلەچیلەرگە جاواب بیرۇرلەر.

عەکسل ئینقلابی تەشکیلات «سەناعەت پەرتییەسی»نینگ ئیشی یۇزەسیدەن چیقارلغان حۇکم

مەسکەو، 7. بیتتینچی دېکەبر کۇنی 36 ساعاتلی کېڭەشدەن سۇنگ س س س ر عالی سودینینگ مەخسوس مەحکەمەسی، عەکسل ئینقلابی تەشکیلات ـ «سەناعەت پەرتییەسی»نینگ ئیشی یۇزەسیدەن حۇکم چیقاردی.

عالی سودینینگ مەخسوس مەحکەمەسی قۇیەداغیچا حۇکم قیلدی: رامزین، لاریچوف، چارنووسکی، کالینینکوف وه فیدوتوف عالی جازاغا دوچار قیلینسین، یەعنی ئاتیلسین، بۇتۇن مۇلکلەری مۇسادەرە قیلینسین؛ کوپریانوف، ئوچکین وه سیتنین ئون بیلدان قاماققا کېسیلسین، مۇلکلەری مۇسادەرە قیلینسین وه جەزا مۇددەتینی ئۇلتیریب چیققاندان سوڭ هەربیری بېش یلغاچا حۇقوقدان مەحروم قیلینسین.

حۇکم قاتعی وه شکایەت قیلیش مۇمکین ئېمەس.

حۇکم زالغا لیق تولغان خەلقنینگ قاتتیق ئالقشلاری بیلەن قارشی ئالیندی.

(حۇکمنامەنینگ تەفسیلی ئیرتەنگی ساندا چیقادی).

دیناۇ رایونی نیمە ئۇچۇن ئارقادا قالدی

دیناۇ رایونی پاختا تاییارلاشدا ئیلک ئارقادا قالغان رایونلارنینگ بیریدیر. بۇ رایون ئۇتکەن یىل پلانینی سېنتەبردە 9، ئوکتەبردە 30، نویەبردە 19 پروسەنت بەجەرگەن ئیدی. بۇ یىل سېنتەبردە 3، ئوکتەبردە 16 پروسەنت بەجەرلدی؛ کەمپەنییە باشلانغاندان بۇیان بیللیق پلان فاقات 27 پروسەنت بەجەرلدی. سوڭغی واقتلاردا مۇرەت یەنەدە پەسەیدی.

سەبەب نیمە؟

ئەگەردە بیز یەککە کەمبەغەل وه ئۇرتا حال خوجالیقلارنینگ پلانینی 70 پروسەنت بەجەریب، کولخوزلارنینگ 24، مۇشتۇمزورلارنینگ ئۇندان هەم کەمرەک پروسەنت بیلەن قالغانلارینی ئېعتیبارغا ئالسای، بۇ سوراققا جاۋاب بیریش قییین ئېمەسدیر.

ئاحوال پاختا ئاتی چاتاق ئیدی: چاپیق ئیشلەری تولا بەجەرلمەدی، بۇ حاقدا رایون تەشکیلاتلاری نا توغری مەعلۇمات بیریب، مەرکەزی تەشکیلاتلارنی ئالدەدیلەر. کوب کولخوزلارنینگ بیرینچی چاپیق بیلەن ئالداغانلاری کېیندیکینە مەعلۇم بولا باشدی.

رایون تەشکیلاتلاری کوپچیلیک کولخوزلار هەم یەککە خوجالیقلارنینگ چاپیق ئیشلەرینی ئالداب قویشلارینا قارشی جیددی کۇرەش ئېعلان قیلیش ئورنیدا بۇ یىل حاسیلات بولمادی، دیگەن ئەکسیل ئۇرمۇش بیلەن قاناعاتلانیب قالدیلار. یەککە تورمۇش، کولخوزدا پاختانینگ 60 پروسەنتی قاسمزارلیقغا ئەیلەندی. ئوپپورتونیستلار مەنە شۇلدای فەکتلەرگە تایانیب، بۇ یىل پلانینی تولا بەجەرش هیچ مۇمکین ئېمەس، دیمەکچی بولادیلار.

حالبوکی رایوندا پاختا کوب لیکین ئۇنی ئوپپورتونیستلار کورمەیدیلەر. رایوندا مەنە ئۇلارغا قاتعی زەربە بیریب، پاختا تاییارلاش کەمپەنییەسینی بولشەویکلەرچە تەشکیل قیلا ئالغان کۇچ وه رەهبەرلیک یوق.

کولخوزلاردا مەحنەت تەشکیل قیلینماغان. هەر کولخوزچی کۇنیگە فاقات 5 قاداق پاختا تیرەدی. کولخوزچیلارنینگ 3 دەن بیر قیسمیگینە دالەدە ئیشلەدی.

کولخوزچیلار، کەمبەغەل، یەرەکلەر عامماسینی پاختا تیریمیگە سەفەربەرلیک قیلیش هیچ کیمنینگ ئیسیگە کیلمەگەن. حالا پاختا ئۇن کۇنلیکی هەم تەشکیل قیلینماغان. پاکی ئیشتەبی قاغازداغینا. بەعزی قیشلاقلاردا 50 پۇتدان پاختا تیریلگەن، خالاس. ئۇلار هەم پۇنکتغە تاپشیرلماغان. رایون وەکیلی دیب ئاتالغان کیشیلەر ئوینەب یۇرەدیلەر.

دیناۇ رایونیدا پاختا تیکوچی ئاساسی کۇچلەر کولخوزلار وه یای خوجالیقلاردیر. باشقا خوجالیقلاردان پاختا تیکوچیلەر جۇدە کەم. شۇندای بولغانلیدان کېیین بۇتۇن کۇچ وه ئېعتیبارنی کولخوزلاردا مەحنەتنی ئۇیۇشتیریشغا وه مۇشتۇمزور بایلارنی سیقیشغا قاراتیلمیشی لازم ئیدی.

رایون تەشکیلاتلاری مەنە بۇ ئېککی ئاساسی وەزیفەنی بەجەرمەدیلەر.

سوڭغی تەکشیرشلەر ئاچیق کورسەتدیکی، قیشلاق شورالاری وه کولخوزلار چیت ئۇنسۇرلەر بیلەن جۇدە ئیفلاسلانغانلار. مەسەلەن بولچی قیشلاق شوراسینینگ رەئیسی بایلاردان بیری، یەککی تورمۇش، کولخوزنینگ رەئیسی سابق سۇداگەر وه مۇشتۇمزور بولیب چیقدی.

قیشلاق شورالارینی وه کولخوزلارنی تازالاب، جیددی چارالار کورلگەندە، ئوپپورتونیستلەرگە قاتعی زەربە بیریب، پاختا پلانینی بەجەرش مۇمکین.

قاتار ئارقادا قالغان رایونلاردا کەتتە بۇرۇلش کورلمەکدە

ئۇز وەزیفەلەرنی بەجەرمەگەن لەر حەیف ئالسلار

یەگی بوخارا (سەیار مۇخبر). یەگی بۇخارا پەرتییە رایکومی شیر ئاباد خارید پونکتیگە بیلکلەنگەن وەکیل کەشیرینگە حەیف ئېعلان قیلدی. کەشیرین رایکوم بیورا ئاعزاسی بولغانی حالدا جۇدە بوش ئیشلەدی، هەر کۇنی یەگی بۇخاراغا قاتناب واقت ئۇتکەزدی. پاختا جەبهەسیدە بوش ئیشلەگەن رایکوم ئانتونقات بولمی مۇدیری نمیازی گە هەم حەیف ئېعلان قیلندی.

بۇنینگ نەتیجەسیدە بیرینچی قیشلاقلاردا وه کیللەرگە هەر کۇنی کەزیتەلەر یۇبارلا باشلادی.

پلان 73 پروسەنت

ئەندیجان (ئۇز مۇخبر). بیرنچی دېکەبرگەچە بۇتۇن رایونلار 203 مینگ تونغا پاختا تاییارلاب، خەلق کومیسسارلەر شوراسی پلانینی 73 پروسەنت بەجەردیلەر. ئیلک ئالدیندا ئاییم، ئەندیجان، نەمەنگەن، ئۇزباکەنت رایونلاری، ئیلک ئارقادا جەلال ئاباد، ئارین، زیلینسکی رایونلاری

نۇرادیکم، بۇلار 70 پروسەنت هەم بەجەرگەن ئېمەسلەر.

رایون پەرتییە تەشکیلاتی بولشەویکلیک سۇرعەتینی ئەتەمن قیلالمادی

مارغیلان (سەیار مۇخبر). 8 نچی دېکەبرگەچە رایون 19559 تونغا پاختا تاییارلاب، پلانینی 58,5 پروسەنت بەجەردی. شۇ جۇملەدەن کولخوزلار 44، کەمبەغەللەر 58، ئۇرتا حاللار 63، توقلار 47، مۇشتۇمزورلار 64 پروسەنت بەجەردیلەر. ئاییرم پونکتلەرگە کیلکەندە پلانینگ بەجەرلیشی 70 بیلەن (هەرەب مازار) 45 (حەق ئاباد) پروسەنت ئۇرتاسیدا بەجەرلگەن.

مەنە بۇ رەقەملەر تولا، مۇشتۇمزورلارنی سیقیشنینگ سۇستلیگینی، کولخوزلارنینگ هەم ئارقادا قالعانلیگینی کورسەتەدیلەر.

4 نچی دېکەبردە بولیب ئۇتکەن رایون پەرتکوم پلینومی پاختا تاییارلاش جەبهەسیدە پەرتییە تەشکیلاتی بوش ئیشلەگەنینی تەنقید قیلیب ئۇتدی، 10 نچی دېکەبرگەچە پلانینی 100 پروسەنت بەجەرشنی تەئمین قیلیش ماقسادی بیلەن قاتار چارالار بەلگیلەدی. بۇلارلی عەمەلگە ئاشیرش ئۇچۇن بالگ ئیشتەبی تۇزیلدی. ئیشتەب عەمەلی ئیشکە باشلادی.

qьzlarьmьz s s s r mudafaasьqa tajjarlanadurlar

شورا رەئیسی قولغا ئۇشدی

قوقان (ئۇز مۇخبر). قارا مویین قیشلاق شوراسی رەئیسینینگ حاولەسیدان 30 پۇت پاختا وه 4 تە چیگیت تاپیلدی. بۇنینگ ئیشی بیرکۇن ئیچیدە تیرگەلیب بولدی وه ئۇنینگ ئۇستیدەن نەمونەلیک سود باشلاندی.

توقۇماچیلار بریگادەچیلەری دائمی ئیشکە

مەرکەزی توقۇماچیلار بیلەن ئۇرتا ئاسیا پاختاکارلەری ئۇرتاسیدا تۇزیلگەن سوتسیال مۇسابەقە شەرتنامەسی بویینچا ئۇرتا ئاسیادا ئیشلەش ئۇچۇن خوجالیق، کەسەبەچیلیک ئیشچیلەری، ئینژەنیر، تېخنیکلەر، تەرەکتەرچیلەر، مەخانیکلەر، ئوقیتوچیلار، ئەگرونوملەر، دوختورلار وه باشقالاردان عیبارەت 600 کیشیلیک بریگادەلەر یۇبارلدی. ئۇلار شورا، کەسەبە، کوپەراتیف تەشکیلاتلاریدا، کولخوز، سوفخوز، شیرکەتلەر وه پاختا زاۋۇدلاریدا ئیشلەب کیلمەکدەلەر.

توقۇماچیلار ئیسکەۋزاتای بریگادەسینینگ ئیشتەبی حازر شۇ بریگادەچیلەردەن کوڭلی بول بیلەن ئۇرتا ئاسیادا بیرکتیرش مەسەلەسینی تەۋبەنکە قویدی.

رایونلاردا دائم ئیشلەش ئۇچۇن بیرکتیربلەنۇرغان ئۇرتاقلارنینگ کەتتەبەت تۇراسی 15 نچی دېکەبرگەچە بیلگیلەنیب، رایکوملەر، رایون کەسەبە شورالاریدا وه بریگادەلەردە مۇزاکەرەگە قویلیشی لازم.

توقۇماچیلار بریگادەچیلەرینی دائمی قالدیریش بریگادەلەر وه ئاییرم بریگادەچیلەر ئۇرتاسیدا مۇتفاق بیر ـ بیرلەرنی مۇسابەقاغا چاقیرش یولی بیلەن بولیشی کېرەک.

بۇ وەزیفەنی مۇۋەففەقییەتلی بەجەرش ئۇچۇن رایون تەشکیلاتلارنینگ توقۇماچی بریگادەچیلەرنی هەر جەهەتدەن تەئمین قیلشلاری، ئۇلارغا کیلگ یاردام کورسەتشلەری زەرۇردیر.

بریگادەدە باشلیقلاری 20 نچی دېکەبردەن هەم کېچیکمەی قالدرماسدان دائمی ئیشدە قالوچیلارنینگ کیملەر ئیکەنینی وه ئیشلەیتۇرغان جایلارینی ئیسکەۋزاتای بریگادە باش ئیشتەبیگە مەعلۇم قیلشلاری کېرەک.

پلاننی کوبرەک بەجەرش مۇمکین ئیدی

نارین رایونی بویچە 36.800 تونغا پاختا تاپشیریشی لازم ئیدی. بیرنچی دېکەبرگەچە شۇ پلانینینگ 64.7 پروسەنتینی بەجەردی. پلاننی ئەلبەتتە کوبرەک بەجەرش ئیمکانییەتی بار ئیدی. لیکین مۇشتۇمزورلارنی سیقیش بیتەرلی بولمادی. کوب جایدا ئۇلار پاختالارنی تیرمەسدەن قاچیب کیتدیلەر. خوجا ئاباد کەبی کەنتدە شیرکەت مەرکەزدە ئۇز ئیشلەرینگە بوش قارالار سیزیلدی. پاختالارنینگ چیتکە ساتیلیشی وه جایلاردا ئیشلەتیلیشیگە قارشی کۇرەش یاخشی تەشکیل قیلینمادی.

خارید پونکتلەریدە پاختا سالیش یارلاری یېتیشمەیدی. دۇمار، ئیکرام ئاباد پونکتلەریدە 70 مینگ پۇتدان ئارتیق پاختا توپلانیب قالدی. بۇلارغا بیرزیبت یوق. زاۋۇد، پونکتلەرگە هول پاختا کیلە یاتیر.

نارین رایونیدا پاختا تیروچی کۇچلەر فاقات خاتین-قیزلار دیسە مۇمکین. ئیرکەکلەر تولارنی ئەرەۋا بیلەن دالەگە کیلتیریب کیتسەلەر ئەرزنینگ ئیش بیتدی، دیب قارایدیلار. رایون مەرکەزیدەن کیلگەن وەکیللەر هەم ئیرکەکلەرنی پاختا تیریمیگە تارتیش توغریسیدا قاتعی چارالار کورگەن ئېمەسلەر. یۇقارادا کیمبەغەل گروهلەری وه کومسومولەر هەم تەشەببۇس کورسەتگەن ئېمەسلەر.

غولام ئیسحاق.

حازرغی شورا سایلاۋینینگ سیاسی ئەهەمیەتیگە تیگشلیک باهانی بیرمەسلیک ـ ئوپپورتونیزم کورنیشینینگ ئیڭ ئەشەددیسیدر

س س س ر مەرکەزی ئیجراقومینینگ مۇراجەعەتیدەن

بۇتۇن شورالار ئیتتیفاقیدا ئیشچی، دیهقان وه قیزیل عەسکەر وەکیللەرینینگ شورالارینی سایلاۋ باشلانادی. بۇندا 80 میلیوندان ئارتیق قیلا ئۇرغان شەهەر وه قیشلاق سایلاۋچیلاری ئیشتیراک قیلاجاقلار. بۇتۇن مەملەکەتدە قیشلاق وه شەهەر شورالارینی بیر یاریم میلیوندان ئارتیق وەکیللەر سایلایاجاق. ئۇندان کېیین رایون هەم ولایەت (ئۇلکە)، جۇمهورییەت شورا قۇرۇلتایلاریغا وه س س س ر شورالارینینگ قۇرۇلتاییغا وەکیللەر سایلانسا کېرەک. س‌س‌س‌ر مەرکەزی ئیجراقومی بۇتۇن ئیشچی، ئیشچی خاتین ـ قیزلارنی، دیهقانلارنی وه دیهقان خاتین ـ قیزلارنی، مەملەکەتنینگ بۇتۇن مەحنەتکەشلەرینی حازرغی واقتدا ـ مەملەکەتنی سوتسیالیزم ئاساسیدا بۇتۇنلەی قایتا قۇرۇش پەیتیدە بۇ سایلاۋدا ئیڭ ئەکتیو رەۋشدە ئیشتیراک قیلیشغا چاقیرادی. سایلاۋلارنینگ مۇۋەففەقییەت بیلەن بەجەرلشی شورالارنی مۇستەحکەملەش، پرولیتارییات دیموکراتییەسینی یەنە یوقاریدا کوتەرش بولیب چیقاجاق. شورالار جەماعەت تەشکیلاتلاری، کوپەراتسیا، کولخوزلار، ئیشلەپ چیقاریش کېڭەشلەری، سوتسیالیزم ئیشلەپ چیقاریشداغی سوتسیالیزم مۇسابەقەسی وه زەربەچیلیک ئارقالی ئیشچی وه مەحنەتکەش عامماسینینگ یەنگی میلیونلارینی سوتسیالیزم دەۋلەتنی قۇرۇش ئیشیگە تارتیش، پرولیتارییات دیموکراتییەسینی کېڭەیتیریش ئۇچۇن، بۇتۇن مەحنەتکەشلەرنی دەۋلەت ئیدارەسیگە تارتیش ئۇچۇن چیکسیز ئیمکانییەت یارەتگەنلیگی کورسەتیلگەن ئیدی. حازر شورالارنی سایلاۋ پەیتیدا پەرتییەنینگ توغری رەهبەرلیکی ئۇزنینگ پاش بولیشی ئۇتکەزیش وه شۇ بولنی توغری ئۇتیشیدیش سایلاۋدا شورالارنینگ ئیرنیشکەن کېڭەنت بۇنقلاری تیوفرسیدا سایلاۋچیلار ئالدیدا کیڭ هەساب ئیشلەری بېریشی لازمدر. شۇ سەبەبلی شورالارنی سایلاۋ کەمپەنییەسینینگ ئاساسی وەزیفەسی شورالارنینگ عەمەلی ئیشدە پەرتییەنینگ باش یولینی، لېنین یولینی ئۇرمۇشغا توغری ئاشیرشنی قانچالیق تەئمین قیلغانلقلارینی، سوتسیالیزم خوجالیغینی مۇۋەففەقییەتلی رەۋشدە کېڭەیتیرشدە شەهەر وه قیشلاقنینگ کیڭ مەحنەتکەش عامماسینینگ ئاحوالینی یاخشیلاشدا ئیشلەر ئیشلەگەنلیکلەرینی کوزدەن کېچیریش بولیشی کېرەک.

بۇتۇن ئیتتیفاق شورا سایلاۋی کەمپەنییەسیدەن بۇیان ئۇتکەن ئیککی یىل مەملەکەتنینگ سەنعیتی کۇچلەرینی بۇتۇن ئاساسیدان ئۇزگەرتە ئۇرغان بیر قالای یەگی مۇهیم ماسیتلار کیرگیزدی. سوتسیالیزم سەناعەتی جۇدە یەلەنڭ دەرەجەگە کوتەرلدی. ھۇسوسی کاپیتالیزم سەناعەت سېکتوری یاتدی. ئیشچیلەر سینفینینگ سانی کوب ئۇسدی. سیاسی ئەکتیفلیک ئارتدی، سوتسیالیزم مۇسابەقەسی، زەربەچیلیک وه مۇقابیل پلان تەدکیل قیلیشدان عیبارەت بولغان ئیشلەب چیقاریش تەشەببۇسی کېڭەیدی. بۇلار سوتسیالیزم ئیستیحسالاتینینگ فورماسی بولیب، کۇنلەب کۇنگە مەحنەتنینگ هادەی ئۇسولی بولیب باریر. سوتسیالیزم سەناعەتینینگ یۇزلەنیشلاری ...

کۇرەشدە تەشکیل قیلینا یاتقان کولخوزلار یەگی مۇشتۇمزورلارنی ئۇسەدرە ئۇرغان زەمینی قۇرۇتادیلار. داوام قیلماقدا بولغان مۇشتۇمزورلارنینگ کېڭەییش ئیمکانییەتی یۇق ئېتدیلەر. یاپپاسیغا کوللېکتیفلاش رایونلاردا مۇشتۇمزور خوجالیقلارینی تۇگەتیش بیلەن مۇشتۇمزورلارغا بەرلگەن زەربە، قیشلاقدا مۇشتۇمزورنینگ سیاسی تەئسیرینی کوب بوشاتدی، لیکین بۇ، مۇشتۇمزور بیلەن کۇرەشنینگ بوشانیلمیشغا دەلیل بولا ئالمایدی. ھەکسینچە حازر، مەملەکەت زەمیدە سینفی کۇرەشنینگ کېسکینلەشمەسی وه بو کېسکینلەنیش مۇشتۇمزورلارنینگ پەرتییە وه شورالار حۇکومەتی تامانیدان ئۇتکەزیلە یاتقان تەدبیرلەرگە قارشلیق کورسەتیشی، بورژووا مۇتەخەسسیسلەرنینگ زەرەرکونەندەلیکی، بیوروکراتیزم دەن عیبارات بولغوی مۇناسەبەتی بیلەن، شورالارنینگ هوشیارلیغی یەنە یوقاری دەرەجەگە کوتەرلیشی لازمدر.

شورا سایلاۋی پەرتییە وه شورالار حۇکومەتینینگ دیرېکتیفلەرینی قاتعی رەۋشدە عەمەلگە ئاشیرش یاراغی ئاستیدا ئۇتکەزیلیشی لازمدر.

کەمپەنییەنینگ کېڭەیتیرلیشی، سایلاۋغا بۇتۇن مەحنەتکەشلەرنی تارتیلمیشی، ئۇلنی چۇقۇر سیاسی ئۇتکەربجە بیلەن تولدرادی. دەۋلەت ئاپپاراتینی پاکشلاش ئیشی، بیوروکراتیزم بیلەن کۇرەشی ئۇچۇن کورەشمەنینگ مۇهیم قۇرال سیفەتیدە بولغان ئۇز ئارا ئانتقاد شورالارنینگ وه شورا ئیشچیلەرینینگ ئاییرم کەمچیلیکلەرینی، ئیشلەردەکی رەشكەتلیش ئۇچۇن، شورالارنینگ ئیشلەرینی قایناتدان قۇرۇش دەورینینگ یەگی وەزیفەلەرینگە مۇۋافیق یاشقاتدان تۇزۇش ئۇچۇن ئیستیفادا قیلینمیشی کېرەک.

شورالارنینگ وه ئاییرم شورا ئیشچیلەرینینگ ئیشلەرینی کینە ئۇز ئارا ئانتقاد کوزدەن کېچیرلیشی کیفایە قیلمایدی. بەلکیم شورا ئیشچیلەرینینگ عەمەلی ئیشکە قارالارینی هەم یاملاش کېرەک. شورا رەهبەرلیکینینگ ئیشلەرینی کوزدەن کېچیرش، کومپەرتییەنینگ باش بولیدان چیتکە چیقشلار بیلەن، بیرینچی نەۋبەتدە ئاساسی خاۋف بولغان ئۇڭ ئاغماچلیق «سول» ئیکملەش وه ئۇلارغا مۇراسا قیلیش بیلەن کۇرەش بیلکیسی ئاستیدا ئۇتکەزلیشی کېرەک. بۇ ئاغماچلار شورالاردا ئۇزلەری ئۇچۇن ئایینقسا قولای زەمین تاپیب، ئۇلارنینگ عەمەلی ئیشلەرینی بۇزادیلار. شۇ سەبەبلی ئاغماچلیقلار بیلەن مەرحەمەتسیز کۇرەش کېرەک.

حازرغی شورا سایلاۋینینگ خوسوسییاتی، شەهەر وه قیشلاق شورالارینینگ زەربەچیلیک وه سوتسیالیزم مۇسابەقاسیغا قاندای رەهبەرلیک قیلغانلیقلارینی وه بۇ یولداغی ئیشلەرینی کیڭ تەنقید ئاستیغا ئالیشدیر. ئۇتکەن سایلاۋلارغا قارانغاندا حازرغی سایلاۋداغی ئۇز ئارا تەنقید ئالاوی شورالارنینگ کوللېکتیفلاش بولیداغی ئیشلەرینی هەم کوزدەن کېچیرش کېرەک.

ئەگی کوربینیشینینگ ئیلگ یامان ئۇلارنی شورا سایلاۋیدا کۇرەشدە یۇق ئېتیش کېرەک. شورا سایلاۋی ئیلگ مۇهیم مەسەلە، بۇتۇن حۇکومەت ئیدارالاریغا سایلانا ئۇرغان کیشیلەر، ئاییرمقسا سوتسیالیزم غەلەبەسی ئۇچۇن کۇرەشدە یاتقان ئیشچیلەر عامماسی بیلەن چەمبەرچەس باغلانغان پەرتییەسیز دیهقان ئیشچیلەرنینگ یەگی قاتلاونی ئیشلەرینگە تارتیش مەسەلەسیدیر. مەسەلەدە یەگیچە مۇعامەلە قیلیش، ئایینقسا قیشلاقلاردا بولیب ئۇتکەن وه بولا یاتقان ئۇزگەرشلەرنی ئۇنۇتماسلیق کېرەک. قیشلاقدا شورالار ئۇزلەرینی ئەکس ئەتدیرگەن یاخشیلیق ئەکس ئەتدیرەدیلار، کولخوزچیلار، ئایینقسا کولخوزلارغا کیرگەن کەمبەغەل وه ئۇرتا حال دیهقانلارنینگ ئیچیدەن سایلانغان وەکیللەر ئیشلەرنی یاخشیلاش کېرەک. شۇنینگ ئۇچۇن قیشلاق شورالاری بیلەن کولخوزلار ئۇرتاسیداغی مۇناسەبەتنی کوزدەن کېچیرش لازم.

کېرەک. شورالارنینگ ئیشچی-دیهقان نیزیل قوشونی بیلەن عالاقاسینی مۇستەحکەملەب، نیزیل قوشوننینگ هەممە ئیشچیلەرینی شورا سایلاۋیدا ئیشتیراک قیلدیریش، بولیدا هەرەکەت ئیتیش، ئالدینغی زەربەچی قیزیل عەسکەرلەرنی، کەماندیرلەرنی، سیاسی رەهبەرلەرنی شورالارغا ئارتیش کېرەک. سوتسیالیزم قۇرلیشینینگ ئۇسیشی کېسکین سینفی کۇرەش وه کاپیتالیزم عونسۇرلەرینینگ تامانیدان ووجودگە کېلتیریلگەن قییینچیلیقلار بیلەن بیرگە باراتیر. کاپیتالیست دەۋلەتلەرینینگ قیینچیلیقلاری خوجالیق داغی ئۇشکۇلنینگ بیلەن ووجودگە کیلگەن بولسا، بیزدەگی قییینچیلیکلار ئۇسیش قییینچیلیکلاریدیر. بۇ قییینچیلیکلار عامماتی سەفەربەرلیک قیلیش، شورالارنینگ ئیشلەرینی یاخشیلاش، قیسمەن تەدبیرلەرنی تەشکیل قیلیشنی یاخشیلاش، جەماعەت ئاوقاتینی یاخشیلاش، ئۇی ـ جای بینالارینی کېڭەیتیرش، ئیشچیلەر عامماسیغا ئیجتیماعی ـ مەدەنی خیزمەت قیلیشنی یاخشیلاش، کوممونال قورلیشنی کېڭەیتیرش، ئابادانلیقنی یاخشیلاش بیلەن یوقاتیلیشی مۇمکین.

س‌س‌س‌ر مەرکەزی ئیجراقومی بۇتۇن مەحنەتکەشلەرنی شورا سایلاۋیدا ئەکتیو ئیشتیراک قیلیشغا، بۇتۇن جەهان پرولیتارییات ئینقلابینینگ ئەساسی سۆیانچیغی بیلەن ئەلەکەتیمزدە سوتسیالیزم غەلەبەسی ئۇچۇن شورالارنی مەحکەملەشکە چاقیرادی.

س‌س‌س‌ر مەرکەزی ئیجراقومینینگ رەئیسی کالینین.

س‌س‌س‌ر مەرکەزی ئیجراقومینینگ کاتیبی ینوکیدزە

ƏKSIL ЬNQЬLAВCЬ - ZƏRƏRKYNƏNDƏCILƏRNI BYTYNLƏJ TYGƏTIŞ

SSSRNIꞐ QORQЬNЬCSЬZLЬQIЬNЬ ARTDЬRADЬ, MƏMLƏKƏT MUDAFAA QUVƏTЬNЬ MƏHKƏMLƏJDI, IMPERJJƏLЬSTLƏR KARВƏDIGƏ ZƏRВƏ JFTKIZƏDI

(вdşь kecəsi sandь)

əgər biz, вytyn ajьвdarlar ɵz çьnajatlarьqa ьqrar вolqanьnь tə'kidləjturqan вolsaq, deв davam qьladь krьlenko, ularnьꞑ ьqrarьnь cin qalвdan сьqqan, dejiş jaramajdь. gyvah qatarьda soraq qьlьnqan krasovьskii, prfessor serotsinskii tamanьdan вerilgən ьzahatr, ramzin ɵz ьzaxlarьda, вirincidən—zərərkynəndəcilik asasьda ɵtkəzilgən meliorarsьja işləri toqrьsьda, ikkincidən—toqumacьlьq fənrikələrini вьna qьlьşdaqь zərərkynəndəcilik işləri toqrьsьda, ycincidən—cegərə вojь aqь temir jollarda вolqan zərərkynəndəcilik işləri toqrьsьda вizgə hec nərsə ajtməgənini kərsətdilər. вu toqrьda ne carnevьskii və nə kalinnikov hec nərsə ajtmədilər.

krasovьskinin ɵzi-ci? u 1928-nci jьlьjaq, ɵzinin „sanaat pərtijəsi" mərkəzqomьnьꞑ a'zasь вolqanьdan вaşqa вytyn nərsələrni „cin kəꞑildən" ьqrar qьlqan edi.

ajьвdarlar, ьqrar вolmaj qalьş haqьqatan mymkin вolmaqan dajьrada ьqrar вoldьlar, xalas.

şu orunda krьlenko, ajьвdarlar ьqrar вolьşьnьꞑ huquqь əhəmijətini təhlil qьlьв вitirip ɵzinin qaralav nutqьda, „torgpromnьꞑ işi вilən, puankare janьqa qaвul qьlьnьş və qajrьlar вilən вaq'lanqan qaralav dəlillərini вahalaş məs'ələrigə ɵtədi.

əksil ьnqьlaвnьꞑ cet el amьllarь „torgprom" dan, frənsijənin hərвii dajьralarьdan, hykymət dajьralarьqa jaqьn turqan frənsyz sьjasь arвaвlarьdan tyzilgən edi, dejdi krьlenko. „torgprom" nьꞑ asasь sьjasь ystanofkasini tə'rifləş ycyn ortaq krьlenko „torgprom"nьꞑ „sanaat pərtijəsi" ystidən sod вaşlanьş munasaвati вilən сьqarqan deklərətsijəsidən вir ьвaranь keltirədi. вunda qudaqьlar ajtilgən: „savda-sanaat və ьja ьttьfaqь вundan kejin həm şura hymijətigə qarşь kyrəşni, rusьjada lajatqan vaqьalarnьꞑ cinma'nasьnь mədənii məmləkətlərnin aikar ammasьqa tyşindirişni, vətənnin keləçəkdəgi tiklənişini hyrijətva huquq ьвtьdasьda tajjarlaşnь davam qьlььaçaq". sssr də əksil ьnqьlaвь ɵzgəriş tjjarlaş jolьda qьlajatqan işləri toqrьsьda вundan həm acьqraq ajtilgən sɵzlərni, „torgprom" nьꞑ 10 jьllьq jyвileji munasaвatь вilən caqьrьlqan вankətdə şu təşkilatnьꞑ rəhвərləri aqzьdan eşitdik. şu çymlədən şu вanketdə сьqьв sɵzləgən kartaşov „torgprom" nь, rus muxaçьrlarьnьꞑ qajrь rəsmii safaratxanasь deв tə'rifladi. karta ovnьꞑ вajanь şu mu'nadan qьzьq, kii u „torgprom" nьꞑ əçnəвii hykymət dajьralarь вilən munasaвatini uzaqdan turьв tə'kidləjdi. cynkii, əçnəвii dajьralar haqьqatda şu safatatxananь tanьmasalar, unьꞑ вilən gəpirişməj həjdəв juвaraturqan вolsalar, u vaqtda „torgprom" nь safaratxana deв kərsətişdən nimə ma'na сьqar edi.

şundaj qьlьв „torgprom" nьꞑ rəlini və unьꞑ cet ellərdəgi, şu çymlədən frənsyz hykymət dajьralarь вilən alaqasьnь rəvşənləş ycyn, ajьвdarlar və gyvahlarnьꞑ ьzahatьda jetərlik haqьqat nəma sɵzlər ajtildi şu çymlədən, frənsijədə вolajatqan rus aq givərdijəlilərinin pərədləri toqrьsьda matвua ida сьqqan xaвarlar, sssr gə qarşь quralliq interversijənin „torgprom" tamanьdan tajjarlanajat qanьnь tə'kidləjdi. aq gyvərdijəlilərnin hərвii paradlarь amalda, real [illegible] kyclərni toplaş, şu kyclərnin sssr gə qarşь xuryç qьlьş ycyn tajjarlaş, degən nərsəni вildirədi.

krьlenko ajьвdarlar və gyvahlarnьꞑ intervensijə myddəti toqrьsьda ajtkən nərsələrinin dyrystligini təhlil qьladь. şu çymlədən krьlenko nift qьralь deterding tamanьdan şu jьlnьꞑ 11-nci ijyniədə, parьzdaqь rus orta məktəвinin on jьllьqь munasaвəti вilən вolqan təntənə ərdəgi nutqьqa asaslanьв ɵtədi. deterding şu nutqьda „russjanьꞑ tez kynda azad вolьşь" toqrьsьdaqь ymid kɵrinədi, şu вilən вirgə u, „russjanьꞑ „azad qьlьnьşь" „hətta вir necə ajdan soꞑ həm" ьhtьmaldьr, dejdi. 15-nci ijyn kyni gəzitələrnin вirida deterdingnin rus stydent muxaçьr tamanьdan, oqьşnь davam qьjdьrьş ycyn imkanьjat вergənlik toqrьsьda təşəkkyr вajan qьlьв jazьlqan xatqa qarşь çavaвь вasьlьв сьqdь. şu xatda deterding jənidən „russjanь" вir necə ajdan soꞑ „azad qьlьş" toqrьsьda gəpirədi. „вir necə ajdan soꞑ qozqalan kɵtəraçək jəni rusьjada, ьnьꞑ eꞑ jaxşь вalalarьdan вolьş ycyn tirişiꞑiz", deв təklif qьladь deterding ɵzinin xatь a, şundaj qьlьв, interversijənin mulçallanqan myddəti toqrьsьda ajьвdarlar və gyvahlar tamanьdan ataлqan 1930-1931-nci jьl, „torgprom" nьꞑ və undaqь arвaвlarnьꞑ tegişli tə'kldləri вilən вir вolьв сьqadь.

intervensijənin jaqьnlьqь toqrьsьda jənə rəвuşiniskinin jaqьnda matвuatda вasьlьв сьqqan „zəryr uruş" sarlavhalь maqalasь həm gyvhlьq вerədi. şu maqalada rəвuşinsikii, intervensijənin hər qandaj kecikdirilişi tьçarь çihətdən fajdasьz,dejdi. rəвuşiniskii, intervensijəni kecikdiriş keləçəkdə unь azьaq kyc və kəmrək сьqьm вilən jyzəgə сьqarьş ycyn imkan вersə-də, şura hakimijətinin şu vaqt icidə jaşav fəktidən kəpitəlizm dunjasь miljərd-miljərd zərər kerəçək, dedi.

“Sənaət pərtijəsi„ niꞑ sodьвə

dəvlət qaralavcьsь or. krьlenko nutqьnьꞑ davamь

sssr gə qarşь intervensijə toqrьsьdaqь gəp-sɵzlər, frənsijənin hykymət dajьralarьda həm eşitilədi. вu toqrьda deputat fuzьrnьꞑ, gustəf erve gəzitidə сьqqan maqalasь favqь'adda qьzьqdьr. fuzьrɵzinin maqalasьda sssr ni mədənii dɵvlətlər ortasьdan həjdəв сьqarьş ycyn xьrьrgijə əpirətsijəsini tələв qьladь. fuzir tardь-jenьꞑ hykymət gyryhigə mənsyв deputatdir. şu kişi ajtədi: millətlər ьttьfaqь sssr-ni ɵzidən cetdə tutьşь ycyn, faqat ikki fəkt, cunancь kəminterninnin tarqьвatь və şura dempingi jetərlikdir. fuzirnьꞑ вu xuruçь, „hykymət əajьralarьnьꞑ myəjjən ɵrtalьqьda xьrurgijə əpirətsijəsi toqrьsьdaqь fikir, „torgprom„ təşəввysigə ajьd məs'ələlərdən, „sanaat pərtijə" mərkəzqomьnьꞑ işləridən qatь'ь nəzər, вar edi", deв isвat qьladь.

soꞑra ortaq krьlenko komdeputat вeronnьꞑ frənsyz vəkillər palatasьda sɵzləgən nutqьnь keltirədi. вu kişinin nutqьqa qaraqanda, 1928-nci jьldan вaşlaв frənsijə hykyməti şura ьttьaqьnь ьhata qьlьş planьnь jyzəgə сьqarьв kelgən. frənsyz hykymətinin hərвii planlarьnь faş qьlьş вilən вirgə вeron ɵzinin nutqьda, fransyz hykyməti polşa rumanьja, вaltьq вojь dəvlətləri və cexьslavakьja вilən hərвii вitim tyzgənini kɵrsətədi. вeronnьꞑ faş qьlьşlarь, „sanaat pərtijə" mərkəzqomьnьꞑ a'zalarь tamanьda polşa, rumanьja və qarвьь cegərəmizdəgi məjdə dəvlətlərnin şuralar ьttьfaqьqa qarşь intervensijədə ojnajturqan rəli toqrьsьda ajtkən nərsələri вilən вir вolьв сьqadь.

soꞑra krьlenko puankarenin sod mynasaвati вilən rəddijələrini вahalajdь. puankare ɵzinin maqalasьda „torgprom" vəkilləri вilən musahaвa qьlqanь toqrьsьdaqь xaвarnь rəd qьladь. вьraq puankarenin „torgprom" vəkilləri вilən kɵrişy toqrьsьdaqь xaвar hər xьl mənвə'lərdən сьqadь. вu kərişylər toqrьsьdaqь xaвarnь sitnin konovalov, fedotov, karpof, arqalь; laricev və ramzin ycynti mənвə'dən alqanlar. şunьsь qьzьq, kii „torgprom" nьꞑ ajьвdarlarnьꞑ ьzahьnь jalqan deв ь'lan qьlucь deklərətsijəsi həm, əsildə, „torgprom" vəkillərinin puankare вilən ucraşu fəktini rəd qьlmajdь. puankarenin „ekselsijər" gəzitidə вasьlьв сьqqan maqalasьda вolsa, ajьвdarlarnьꞑ sod aldьda вergən ьzahlarьdaqь intervensijə planь uzaqdan turьв tə'kidlənədi. 1930-nci jьl 28 fevrəldəgi maqalada puankare „nehajasьz london kənferensijəsi" ni вitirişkə caqьrьв, mundan həm „myhimrək „işlər вar dejdi, jə'n rumanьj və polşa cegərələridəgi çançallarnь həl qьlьş kerək, dejd. „sssr nin pənçələri" sarlavhalь maqalada puankare əsildə, millətlərni şuralar ьttьfaqьqa qarşь kyrəşy ycyn вirləşygə caqьradь. puankarenin maqalalarь, əsildə puankarenin „torgprom" вilən və unьꞑ arq ь „sanaat partijəsi" вilən alaqasь toqrьsьdaqь tə'kidlərnin dyrystligini вytynicə rasьlaв ɵtədilər.

ɵz təhlilimnin şu qьsmьnь, dejdi krьlenko, puankarenin soꞑqь maqalasьda alьnqan mətin вilən вitirişni ɵzim ycyn mymkin deв hьsaвlajman. puankare вundaj jazadь: „həzilkəşliklər вitsin. aqlsьzlьq dunjasьnь taşlaв, ɵzimiz jaşaв turqan dunjaqa qajtajьq. həzilkəşliklər вitsin endi!

вiznin hərвii zavudlarьmьznь partlatьş ycyn tajjarlьq kɵriş, həzil. partlatucьlьq və hərвii işpьonlьq vəzifələr toqrьsьda fransyz xьzmatьnьꞑ əgentləri вilən вitimlər tyziş, həzil. joq, вular həzil eməs. şu səвəвli həzilgə caqьrьş, şu jerdə həzil tarьqasьda jyz вerəjatqan nərsələrnin xərəkteristikasidir. вu az degəndə eꞑ qopal və çiddii вolmqan çançallь usuldьr. real fəktlər, ajьвdarlar tamanьdan ɵz xoçajьnlarьnьꞑ frənsijədəgi hykymət dajьralarь və ular вaşьdaqь puankare вilən вevasьta alaqalarь toqrьsьdaqь xaвarlar favqul'adda dyryst və jetərlik dərəçədə asaslь, degən xulasanь сьqarьşqa məçвyr qьladь.

qaralav nutqьnьꞑ şu qьsmь eşitilgəndən soꞑ, 5-nci dekəвir ertə вilənqəcə tənəffys ь'lan qьlьnadь.

✿✿✿

5-nci dekəвir ertələвki məçlisdə krьlenko ɵzinin qaralaş nutpьnь davam qьldьrdь.

zərərkynəndələrnin icki işlərini təsvirləşkə kecив krьlenko, kejingi ikki jьl icidə „sanaat pərtijəsi" nin işləridəgi asasь ustanovka, ramzin və laricevnin 1928-nci jьl dekəвir ajьda parьzdan alьnqan direktif вojьnca вarqanьnь kɵrsətədi. şu vaqtda „sanaat pərtijəsi" „torgprom" qa və fransijənin hər вir dajьralarьqa veksel вergən. вunda zərərkynəndəlik işlərini вytynləj jəni asasda qojьş toqrьsьda məs'ələ вolьв вu iş sanaatnьꞑ hər xьl asasь nə'lərida tənlik tuqdьrьş və unьꞑ asasь zərвəsini 1930-nci jьlqa toqrьlaв keltirilişi tamanьqa qaratьlьşь kerək вolqan. zərərkynəndəlik fikrinin вytyn ь'tьвarь kɵmir-neft, mə'dən, energetikə, toqumacьlьq, temir jol transportьqa qaratьlqan xatta, kim „sanaat pərtijəsi" mərkəzqomьnьꞑ təşkil tyzilişi həm mənəşu vəzifələrgə taвi qьlьnqan. mərkəzqomьnьꞑ sastafь faqat jaşьrьn əksil ьnqьlaвь işlərgə qaвьljatlь вolqan kişilərginə eməs, вəlkim rəhвərlik qьlucь eꞑ myhim sanaat tarmaqlarь mərkəzlərnin vəkillərni alqan. zərərkynəndələrnin donвasdaqь asasь işləri temir-jol alaqasьqa qaratьlqan. dunвas —məskəv temir jolьnьꞑ şьmalь tarmaqьnь salьş toqrьsьdaqь ьzahni eskə alьş jetədi. вu ьzaxlar zərərkynəndələrnin ymri вojьnca—mənə şu jolnь salьş işigə kirişyni cozьş maqsadьda вoldь.

əgər intervensijə vaqtьda donвas вilən məskəv ortasьdaqь alaqanь kesişkə muvafьq вolьnsa, u vaqtda jaqьş ajlar halakatь vyçydgə kelər edi. cynki kuznestki havzasь, maskəv təgi havzasь və вaşqa məhəllii havzalardan fajdalanьş ycyn ularnьꞑ işini jolqa qojьşqa tezginə imkanijət вolmajaçaq edi.

вundan taşqarь jənə kɵmir kanlarьnь eꞑ kəm mьqdarda taraqqь qьldьrьş syr'ətini вelgiləş jolьda hərəkət qьlьnqan.

zərərkynəndələrnin xatalanqanlьqlarьnь вajan qьlьв ortaq qujьşevuin 5 jьllьqnьꞑ 2 jьlьnьꞑ jəkyni toqrьsьda amrьqa telegrəf əgentligi „assoşijted press" gə вergən ma'lumatьnь oquв сьqadь.

şundan kejin krьlenko transportdaqь və toqumacьlьq sanaatьdaqь zərərkynəndəlikgə kecədi. şundan kejin krьlenko suqarьş işləridəgi zərərkynəndəliklərgə toxtaladь.

krьlenko ramzinnin вajanatьda məs'ələnin mənə şu tamanьnь вytynləj jəşьrьв qaldьrqanьnь kərsətiв ɵtədi.

halвu kim intervensijə tajjarlaş çihətidən вu sahadaqь zərərkynəndəliknin ne dərəçədə myhim вolqanьnь inzener mixalenkonin kuвanda işləş toqrьsьda вergən вajanatlarь kɵrsətədi. mixalenko ɵz ara uruş vaqtьda ataman вagalejgə əksil ьnqьlaвь qazacьlar gyryppəsi вilən uruş hərəkətini keꞑəjtirişkə tosqun вolqan çajlarnь (вatqaqlьqlarь) qurьtьş işini ɵtkəzgən. cet ellərdən вerilgən əmir вojьnca вatqaq majdanlarnь jəni intervensijəgəcə şaşьlьş rəvişdə qurutьşqa вujruq вerilgən. mənə вularnьꞑ toqrьsьda ramzin вir aqьz gəp həm ajtmədi. qanь, вunda əjвini əstəjdil və safdillik вilən takrar qьlьş?

krьlenko „sanaat pərtijəsinin" intervensijə tajjarlaş jolьdaqь icki işlərni təsvirləşni tamamlaв, hər вir əjвdarnьꞑ əjвlik dərəçələrini вelgiləşkə kecədi.

intervensijənin qat'ьь рьlanь

krьlenko sssr gə qarşь intervensijə pьlanьnьꞑ nimədən ьвarat вolqanьnь вelgiləв ɵtədi. вu pьlan вojьnca rəhвərlik rəli frənsijənin hərвi dajьralarь qolьda вolqan. pьlannь вəçəriş işi tapşьrьlqan ьcracьlar ortasьda general zanen, polkovnik rişar və zuanvilni kɵrəmiz. şunьsь qьzьqdьr kim puankaregə kəttəginə mavqь'nь вergən „torgprom" və frənsijənin dəvlət hadьm arьdan hec вittəsi „sanaat pərtijəsi" işi munasaвətь вilən вolqan xuruçlarьda mənə вu mə'lym və məşhyr namlarnь kɵrsətmədjdirlər. lekin вiz ularnь вiləmiz, ky. general zanenni вolsa impərijəlistlərnin sssr gə qarşь вirinci intervensijələrdən вojan вiliв kelməkdəmiz.

krьlenko intervensijə tajjarlaşda iştirak qьlqanlarьdan вolqan general lukomiskini təsvirləşkə kecədi. вu car generalь dəstəvvəl ekispeditsijonnь korpusnin rəhвəri вolьв вelgiləndi. undan kejin intervensijəci kyclərinin вaşьqa qojьşqa ojladьlar.

sod tamanьdan anьqlanqan mənə вu fəklərginə eməs, вəlkim вulardan вaşqa jənə вir talaj fəktilər həm frənsijə hərвi dajьralarьnьꞑ məmləkətimizdən şupьrьlqan carləttələrinin və kəpitəlistlərnin əksil ьnqьlaвь gyryhləri вilən jaqьn alaqada вolqanlьqlarьnь kɵrsətədi.

mənə вu ikki ləgir ortasьda jaqьn ьttьfaq вolqan вu çəhətdən puankarenьꞑ maqalasь məs'ələni acьв вermədimi? u' rumanьja cegərəsidəgi ahval ɵzigə şyвhə tuqdьrqanьnь jazadь. intervensijə pьlanьnь əməlgə aşьrьş ycyn frənsijənin rəhвərlik dajьralarь вilən aq muhaçьrlar daьrasь ortasьda вitim вolqanьnь anьqlaş ycyn puankarenьꞑ mənə вu maqalasьnь rumanьja cegərəsidə ь'vagərcilik çançali təşkil qьlьş toqrьsьda əjвdarlar və gyvahlar tamanьdan вerilgən ma'lumatlərni salьştьrьв kɵriş jetədi.

intervensijəni вaşlaş çajь qьlьnьв romanьja cegərəsinin tanlanьşь əlвəttə tasadьfь вir nərsə eməs. cynki vrangeli əskərləri unьꞑ arqalь sssr gə вasьв kirəçək вolqan.

krьlenko mənə вu fəkitlərni вir-вirigə salьştьrьв, intervensijə pьlanьnьꞑ вaşqa qat'ьь tamanlarьnь kɵrsətiв вerədi.

məsələn,-qarвьь cegərədə вatqaq çajlarnь qurьtьş işlərigə şunca şaşьlьş rəvişdə kirişiş niməgə kerək вoldь. gyvah mixalenko, вu işlərnin mudahalacьlarnьꞑ məskəv və leningrədgə ikki jaqlama zərвə вerişləri ycyn və şunь tə'minləş ycyn zəryr вolqanьnь tə'kidləв вerdi.

jaqac-taxta zavodlarь intervensijəcilərnin hava kycləri ycyn qonьş çajьqa əjləntiriş, leningrəd rajonьda вenzin вəzəsi təşkil qьlьş tədвirlərnin tyzilgəni həm ravşanlanadь.

intervensijəcilərnin вergən qat'ьь hərвi istrətegijə ustanovkalari mənə şundan ьвarat.

krьlenko kutqьnьꞑ вu qьsmьnь tamamlaв şundaj dedir.

вizkeləçəkkə вyjyk çyr'ət вilən qarajmьz. sssr mihnətkəşlərinin mənə вu soraqqa qaraşь şunь kɵrsətədi. вu amma zəryr вolqan halda, məmləkətimiznin ystigə aqьrlьq tyşkən caqda sssr ni kəttə-kicigimiz, işçi-qьjqanlar, xatьn-qьz və erkəklər вir вolьв hьmaja qьlaçaqmьz dijəçəklər məmləkətimiznin mihnətkəşləri səfidə intervensijə mərələsi deterding tamanьdan qojьlqanca qolьqan vaqьtda вir necəajnьꞑ məs'ələsi вola qalsa, unь sssr tamaman hərвii tajjarlьq вilən вaşьdan-ajaqqaca qurallanьв qarşь alar degən sɵzni ajtmajturqan kişi tapьlmas. вu toqunьşlarnьꞑ nətiçələri intervensijəci əfəndilər kytməgəncə вolьв сьqьşь mymkin. hazьr məs'ələ mənə şundaj turadь. əjвdarlarnьꞑ əjвlarьqa, faqat mənə şu noqta'ьь nəzərdənginə qaraв вaha qojьş kerək.

əjвdarlar kimlərdən ьвarat.

əjвdar ramzin—alьь texnikə məktəвinin profesori, zьjalь professor kirşnin şagirdi. əksi ьnqьaвь təşkilatnьꞑ faal iştьrakcisi. unь toplavcь və təşkil qьlucьsь вolqan. aq givərdijəci muhaçьrlar вilən. frənsijə hərвii daьralarь вilən jaqьn alaqada вolqan. u şuralar hykymətini jьqьtьş və şunьꞑ nətiçəsidə sssr nin işcilər sinfigə və mihnətkəş ammasьqa kəttə halakatlar jaqdьrьş maqsadь вilən, əçnəвi əskərlərnin qural вilən вasьв kirişni tajjarlaş işigə aktif rəvişdə rəhвərlik qьlqan. ramzin əktif əksil ьnqьlaвcь və şuralar hykymətinin əktif duşmanь edi və şundaj вolьв qaldь. ramzinu—sьjasь əvəntyristiknin ravşan вir tipi, ramzinin вytyn hərəkətləri, 1928-nci jьlda parьzda ekən vaqtьda „torgprom, nьꞑ frənsijənin jolвaşcь daьralarь вilən alaqasьnь asaslь rəvişdə tekşiriş məs'ələsini kənkret qьlьв qojьş mənə şundan keladi. u вun da intervensijə ycyn mykafat sifətidə məmləkətnin вir qьsmьnь вerişkə çyr'ət qьladь və вьraq вunь ɵzinin joldaşlarьdan jəşirişni mymkin tapadь. ramzin mənə şundaj kişi, u əktif zərər-kynəndə əksil ьnqьlaвь təşkilatnьꞑ əktif rəhвəri şpьjon— çasus, sy'ii qasdcь. mihnətkəş ammasьnь qan darjasьqa вatьrьş maqsadь вilən əçnəвii əskərlərnin sssr gə вasьв kirişni anьq rəvişdə tajjarlavc xaьn. ɵzinin gəjə „cin konlidən tavвə qьlucь va puşajman вolьşь" toqrьsьda sɵzləgən vaqtьda intervenisijəcilər ycyn uruş ьstь'kamlarьnь əməlii syrətdə taijarlaşda eꞑ myhim ma'lumatlarьь jaşьrqan ajdarcь. mənə вularnьꞑ həmməsi—ramzinin ьçtьmaь çəhətdən xavьflь вolqanlьqь-ɵc alьş məqsadi ycyn eməs, вəlkim faqat sьjasь nuqta'ьь nəzərdən вu şaxsьnь вətəmam joq qьlьв juвarьşnь tələв qьlqanlьqь toqrьsьda hec вir və çindək həm təraddydni tuqdьra aməjdь.

şundan kejin krьlenkə əjвdar carnovskinin ьçtьmaь havьfligilini вelgiləşkə kecədi. 62 jaşqa jetkən mənə вu girəç dənin faqat axвaratcь və əməlii açracьqьna вolmaqan. u şura xalq xoçalьqьnьꞑ eꞑ myhim tarmaqь mə'dəncilikəgi zərərynənd ikini jolвaşcьsь həm вolqan, carnovskii məmləkətnin mudafa'a qaвьljatьnьꞑ asasь вolqan mənə вu sanaat tarmaqьda zərər-kynəndəci, əksil ьnqьlaвь xrennikovnin sadьq və lajaqatlь varьsь вolqan. u hərвii zavodlarda вyziş işlərini təşkil qьlqan. intervensijə vaqtьda вu zavodlarnь qandaj tərtiв вilən ketmə – ket partlatьş kerəklikni вelgiləgən. carnovskinin kim ekənini вiliş ycyn mənə şu fəkitnin ɵzigənə həm jetədi. carnovski ɵzinin qara gyryhlьq nəzərijəsinin etəgigə japьşьв, əktif zərər-kynəndə şpьjon partlatucь sifətidə вolьв işləgən.

mənə вu acьqdan-acьq вolqan şpьjon-partlatucь-qara gyryhcьqa qarşь. şuralar ьttьfaqьnь keləçəkdə вu tamandan zərər kynəndəlik ьxtьmalьdan qutuldьrьş carasьdan вaşqa ikkinci вir ɵzezin mudafaa вolьş carasь mymkin eməs.

ycinci pigyrə-kalinnikov. u sssr nin вytyn xalq xoçalьqьnь pьlanlaştьraturqan mərkəzii ьdara-gospьlanda işləgən. вunda şuralar hykyməti unqa kəttə ьşanьc kɵrsətkən. şundaj ьşanьc вilən ьxatalanqan kalinnikov zərərkynəndəlik işigə kirişkən. unь tərtiвli rəvişdə davam qьldьrqan. u вaşqa əjвdarlar вilən вirgə „torgprom"qa tapşьrьş ycyn ymymii xoçalьq kərinişi toqrьsьda ma'lumat-svodkalar tyzgən. ramzin вilən və kɵmisijənin вaşqa a'zalarь вilən вirlikdə zavodlarnь partlatьş jollarьnь işləjdi. qьzьl qoşunnьꞑ hər xьl qьsьmlarьda xaьnlik əktlərini əməlgə aşьrьş məs'ələlərigə kirgən. hər qandaj kɵmisijələrdə iştirak qьladь. вundan taşqarь jənə kalinnikov fransija general ştaвьnьꞑ əgentləri k. və r. nin вergən hər qandaj tapşьrьqlarьnь вəçərişni ɵz gərdənigə aladь. u arqa şpьjonlьq ma'lumatlar вerədi. şunьꞑ вilən ɵzigə mənə şu əgentlər tamanьdan вerilgən fəhri laqaвlarь, ьmtьjazlarь, вujuruqlarь dəsməjə qьlьв aladь.

şotlandьjada 90 miꞑ kancь iş taşladь

„reformistlər kancьlarnьꞑ ymymii zəвəstəfkəsigə qarşь сьqdьlar

london, 7. şotlandьjada kancьlardan 90 miꞑ kişi iş taşladь. вarca şaxtalardaqь iş toxtadь. faqat, kancьlarnьꞑ ьnqьlaвь sajuzь eꞑ zəif вolqan əjrişlər rajonьdaqьna, reformьsllar işni davam qьldьrьşqa muvaffat-вoldьlar. şotlandьja kancьlarьnьꞑ ьnqьlaвь sajuzь zəвəstefkə icigə alьnqan kɵmyr rajonlarьnьꞑ həmməsidə zəвəstofkə qomьtalarьnь tyzdi.

kancьlar kəsəвə sajuzьdaqь kəsəвə вujurakirətləri nimajiki qьlьв вolsa həm zəвəstefkəgə jol qojmaslьq pəjidədirlər. kan işcilərinin kenferensijəsi, kancьlarnьꞑ вьran gyryhi zəвəstefkə qьlqan taqdьrda, вarca kan işcilərini zəвəstefkəgə caqьrьş toqrьsьda qarar сьqarqan вolsa-da, kuk kancьlarnьꞑ ymymii əngilijə zəвəstefkəsini ь'lan qьlьş mymkin вolmas, cynkii вunьꞑ ycyn „вarca kan işciləri ortasьda şu məs'ələn avazqa qojьв ɵtiş zəryr" dejdi.

gьlazgo, 6. şotlandьja kancьlarьnьꞑ istəckəsi işcilərnin jənidən jəni taвaqalarьnь ɵz icigə ala jatьr. sterlingşier, lankaşer və əjerişler kancьlarь şotlandьja kancьlar sajuzьnьꞑ caqьrьqьnь qaвul qьlьв, zəвəstefkəgə qoşьldьlar. zəвəstefkə ajnьqsa əjrişlerdə muvaffaqьjatlь ɵtəjatьr. вundaqь kancьlar sajuzьnьꞑ hərəkəti nətiçəsidə 2 miꞑ 500 dən aşьq kancьlar, reformestlərnьꞑ misilsiz hajьnlьqьqa qaramasdan, kyrəşkə tartьldьlar.

stəckəmlərnin kənferensijəsidə mərkəzii istəckə qomьtasь sajlandь. вu qomьta xoçajьnlarqa muraçaat qьlьв, kan işciləri ismidən muzakərə jyrgiziş toqrьsьda mərkəzii istəckəmnin vəkalatьnь tanьşьnь tələв qьldьlar. kənferensijə temir jolcьlarqa xьtavnama сьqarьв, ularnь əngilijədən şotlandьjaqa kɵmyr kirgizilişi ycyn jol qojmaslьqqa caqьrdьlar. əngilijə kancьlarь reformist federətsijəsinin kənferensijəsi zəвəstefkə məs'ələsini avazqa qojьş ycyn unamaqanlьqь munasaвati вilən, şotlandьja kancьlarьnьꞑ mərkəzii zəвəstefkə qomьtasь kancьlarqa xьtavnama вilən muraçaat qьlьв, ularnь reformistlərnin şu mənəvirlərigə qarşьlьq kɵrsətiş ycyn caqьrdь.

pensijələr toqrьsьda qanun lajьhasь

məskəv. вytyn rusьja mərkəzii ьçraqomьnьꞑ prezidijymi, mə'lym vaqt xьzmət qьlqan ycyn pensijə вeriş toqrьsьdaqь ymym ьttьfaq qanun lajьhasьnь ma'qulladь. şu lajьhaqa muvajьq, pensijə alaturqanlar: myəllimlər, qьşlaqlardaqь вalalar yjlərinin pedəgegijə xadьmlarь; texnikəmlər, tə'limii-işləв сьqarьş işxanalarь və məktəвlərinin myəllimləri, kolxoz və işci yniverisitetlərinin myəllimləri, xalq maarьf inispektərləri, qьşlaq çajlarьdaqь tiвii və veterinar xadьmlarь və əgrənəmlər. şu xadьmlar ɵz ьxtьsasь вojьnca kəmidə 25 jьl və şu çymlədən şura hakimijəti vaqtьda kəmidə 10 jьl xьzmat qьlqan вolsalar pensijə huquqьqa egə вoladьlar. pensijə alьş ycyn xьzmat qьlqan jьllarnь hьsaв qьlqan vaqьda, xьzmatnьꞑ hər вir jьlь uzaq çajlarda (işləgən çajьnьꞑ uzaqlьqьqa qaraв) вir jьl və 8 ajqa jakii вir jьl və 3 ajqa teꞑləşdiriladi. pensijəci ɵlgən caqda, pensijə huquqьdan unьꞑ eꞑ jaqьn işkə jaramaj turqan a'la a'zalarь fajdalanadьrlar. вu kişilər alaturqan pensijə вir ajlьq majanьnьꞑ 50 prəsanti mьqdarьda вoladь. xьzmat pensijasь ta ɵlgyncə tələnədi. вu pensijələr ycyn hec qandaj ymymii dəvlət jakii məhəllii salьqlar və izвerlər salьnmajdь.

вu qanun sssr mərkəzii ьçraqomьnьꞑ prezidijymigə tasdьq qьlьş ycyn kirgizildi.

вytyn rusьja mərkəzii ьçraqomьnьꞑ prezidijymi jazucьlarnь pensijə вilən tə'min qьlьş toqrьsьdaqь qanun lajьhasьnь ma'qulladь. şu qanunqa muvafьq вytyn ymri вojьnca pensijə alьş huquqьdan вədi'ii ədəвii əsərlərnin myəllifləri, ədəвii tanqьdcьlar, вədi'ii myzikə əsərlərinin myəllifləri və kɵmpozitərlər fajdalanadьlar.

myrtədlər həm prvletarijat ьnqьlaвь

oꞑ opportunьstlar şuralarqa qarşь və kəmmynistlərgə qarşь unsurlarnьꞑ „ryh və ьlham" ala turqan вir mərkəz вolьşь kimgə mə'lym eməs? вir vaqtnь trotskizm appazitsijəsigə ɵzinin вytyn ymidini qojqan sinfii duşman hazьr oꞑlarqa nisвətən jənədə kɵprək ymidini cuzadь və cuzmaqdadьr. mudaxalacьlarnьꞑ вaş əgenti ramzin sodda вu toqrьda acьqdan - acьq вajan qьlьв, osadcinin kecəgi myzəkərələri həm вunь ravşan rəvişdə tə'kidlədi. ramzin imperijəlistlərnin əksil ьnqьlaвь təşkilatlarьnь əktifləş şərtləri toqrьsьda gəpiriв, „nehajat pərtijə icidə ɵtkyrləngən kyrəş" oꞑ oppazitsijənin şuralar hykymətisьjasatьnь qattьq tanqьd qьlьşь mənə вu sьjasatьnьꞑ halakatli ekənini, unqa qarşь əktif kyrəş zəryrligini qat'ьь syrətdə tə'kidlədi, dedi.

əksil ьnqьlaвь təşkilat вaşlьqьnьꞑ вu sɵzləri oꞑ opportunьstlarnьꞑ mudxaalacьlar və aq gyvərdijəcilər qolьda kɵrlərcə qural вolьş rəligə вerilgən вahanь anьq tə'kidləjdi.

şu вilən вirgə menşiviklərnin həm „вiznin opportunьstlarьmьznьꞑ" вyjyk ьtьqвalьqa kɵz tikkənligi mə'lymdir.

r. авromovьc, „sosьjalьsticeski vestnik" gəzitəsinin kejingi sanьda jazqan maqalasьda proletarijat diktaturasьqa qarşь hərəkətnin, kəpitəlizmni tikləşnin jolвaşcьsь faqat v k p (в) dəgi appəzitsijəginə вolaçaqьnь tə'kidləjdi.

oꞑ opportunistlar əksil ьnqьlaвcьlarnьꞑ „keləçək ymidi"-ginə eməs, вəlkim hazьr həm sosьjalьzm qurulьşьqa tosqun вolьşnьꞑ eꞑ myhim amьlьdьr.

haqьqatan həm zərər kynəndələrgə „keꞑ iş majdanь" вeriв, xalq xoçalьqьnь „planlaşdьrьş" işidə „ɵz təşəввyslərini" kɵrsətişkə, eꞑ kəm proqrammanь və вaşqa əksil ьnqьlaвь proqrammanь turmuşqa aşьrьşqa mymkinlik вeriв, ular aldьdь dustana muamalada вolqan opportunьstlar eməs ed mi? sanaatnьꞑ hər xьl tarmaqlarьdaqь zərər kynəndəliklər oꞑlarnьꞑ вurun təgidə davam qьlmadьmь?

şu вilən вir vaqtda opportunьstlar sanaвlaş, kəliektifləş jolьda alьnqan syr'ətlərnin вəçərilişigə ьşancsьzlьq tarqatadьlar. mənə вunьꞑ ɵzi işcilərnin arqada qalqan qatlavlarьqadym вolьş, ularnьꞑ təmə'karlikləriga jol acьş, xoçalьq planlarьnьвuzuş „muqaвыl planqa qarşь kyrəşis və вaşqalarqa səвəв вoladь.

opьrьlьşlarnьꞑ həmmə „qahьramanlarь" nьꞑ, əməldəgi opportunьstlarnьꞑ oꞑ вaşlьqlar tutqan, (hazьr oꞑ - „sol" ьttьfaqьnьꞑ myliki qьlьnьв alьnqan) proqrammanь dəlil qьlьв kɵrsətişləri, pərtijəgə qarşь kyrəşdə trotskizimnin „sol" ьвaralarьnь qollanьşlarь tasadьfьь вir nərsə eməs.

opportunьstlarnьꞑ вaşlьqlarь tarqatuvcьlьq işlə ь ycyn, sinfii dyşmənnin вyjyk sosьjalьzm qurulьşьnь вuzuş hərəkətlərigə kɵrlərcə jardam вergəni ycyn pərtijə və işcilər sinfi aldьda kɵtərə turqan çavaвkarlьqlardan qacьв qutula almaslar.

„pravda"

frənsijədə hykymət təꞑligi

tardьje kəвinetinin tyşyvigə eꞑ jaqьn səвəв — вənkə çançəli, dejdilər

вaş vəzirlik kandidatьnь puankare deв hьsaвlajdьlar

parьz, 7. rəjis çymhyr dymerg parlament kəmisilə və frəksijələrinin rəjislər вilan keꞑəşdi. dumerg puankareni həm ɵz xyzyrigə qaвul qьldь. əjtişlərgə qaraqanda, hykymət təꞑligi uzaqqa cozьlsa kerək. cynkii senət tardьjegə ьşancsьzlьq вajan qьlsa həm, palatadaqь kɵpciilik tardьjenьꞑ sьjastьnь həmmə vaqt mə-qullaв kelgən edi.

frənsyz matвuatь hazьrca tardьje kaвinetinin ьstь'fasьnь ehtьjat вilən şərhləjdi və jəni hykymətnin təhmin tutьlqan sastafini jazьş вilən ceklənədi. havas əgentliginin вildirişicə, puankare kəвinit tyzişdən vaz kəcəmən, degən вolsa-da, puankarenin вaş vəzirlikkə kandidatь sьjasь dajьralarnьꞑ dьqqat mərkəzidə turadь.

вerlin, 6. tardьje kəвinet dəgi вir necə a'zalar soꞑqь вənkə çançallarьda çiddii ь'tьвarsьzlanqanь səвəвli, tardьje kəвinetinin tyşyvi germənijə sьjasь dajьralarь ycyn вuncalьq kytilməgən nərsə вolьв сьqmadь. şundaj вolsa-da, frənsijədəgi hykymət təꞑligi germənijədə kycli tə'sir qaldьrdь. cynkii вu nərsə frənsijədəgi hykymətnin ɵzgərişini kytiş ycyn imkan вerədi. вu hadьsanьꞑ aqьвatь taşqь sьjasatda həm kɵrinəçəkdir.

„forverts" gəziti germənijədəgi вytyn вaşqa gəzitələrdən açralьв, tardьje kəвinetinin tyşyvigə вirdən-вir səвəв—„ystirik вənkəsidəgi kəttə sьjasь və malьja çançalьdьr, kii şu çançal nətiçəsidə hykymət ɵzinin вytyn ь'tьвarьnь joqatdь" dejdi. ferverts jənə, puankarenin вaş vəzir вolьşь eꞑ kɵp ьhtьmal tutьladь, deв hьsaвlajdь.

puankare kaвinet tyzişkə kɵnmədi

parьz, 7. rəjis çymhyr dymerg puankareni ɵz qaşьqa carlaв, jəni hykymət tyzişni təklif qьldь. puankare rəjis çymhyrnin təklifini rəd qьldь.

puankarenьꞑ fikri ɵzgərmədi

parьz, 7. puankarenьꞑ „ekselsijor" gəzitəsidə сьqqan „hajallar və haqьqat" sarlavhalь maqalasь toqrьsьda „jumanite" jazadь:

„puankare əksil ьnqьlaвcьlar işi вojьnca əjвnamanь hajal deв hьsaвlajdь. şundaj вolsada puankare 150 sətirdən soꞑ, ɵzinin əksi şoravьь fitnəgə alaqasь joqlьqьnь ьsвat qьlьş ycyn urьnadь".

puankarenьꞑ 1920-nci jьlь „revju de demone" gəzitəsidə сьqqan maqalasьqa tajanqanь toqrьsьda „jumanite" qojьdaqьlarnь jazadь:

„puankarenьꞑ haqьqatan talь"ь joq. unьꞑ keltirgən ьвaralarь faqat ramzin və unьꞑ səfdaşlarьnьꞑ ajtkənlərni tə'kid qьladь, xalas. xoş, qat'ьь qalaвa hasьl qьlьşqaca urьşuv talaвdarь вolqan şu kişinin qorallь entervensijəgə qarşь edim, degən sɵzigə kim ьşanadь? aksincə u uşa entervensijənin eꞑ faal ujuşdьrucilaridən edi. puankarenьꞑ vrangelgə qattьq ɵpkə qьlьşь, unьꞑ məqlyв вolьşь səвəвli edi. puankare—uruş, imperijəlist firansija rus ьnqьlaвьqa qarşь kyrəşdə, kolcak, denikin və judenicnin вaxtsiz təçriвələrini hьsaвqa alьnьşьnь istar edi. u vrangelni əjiвləjdi. cynki, unьꞑ qoşunь jaxşь uruşmasdan, frənsijənin jaraq və əsləhələrini qьzьl qoşunqa вeriв qojqan edi. puankare vrangelni tanьşqa qarşь edi. cynki вu nərsə vrangel вilən imperijəlist fransija ortasьda qorqьnьcь вirlik tuqdьrьşь, vrangelnin ьhtьmal ajtьlqan jeꞑilişini fransijanьꞑ jeꞑilişigə tuəndiriş mymkin edi. şundaj qьlьв, вu nərsə ɵz zamanьnьꞑ məsləlesi edi. puankarenin 1930-nсь jьldaqь fikrləri 1920-nci jьldaqь fikrləri вilən вir edi. şu fikrlərgə əməl qьlqanь halda u 1928-nci jьlь, sssr gə qarşь quralь intervensijə toqrьsьda „torgprom" вilən muzakərə jyrgizdən edi.

matвuat işcilərinin seksijalarь вitirildi

məskəv, 7. vtssps prezidijumь вasmaxana işciləri sajuzь mərkəzqomьnьꞑ plenumь tamanьdan, matвuat xadьmlarьnьꞑ seksijalarьnь вitiriş toqrьsьda сьqarьlqan qarasnь ma'qulladь. şu вilən вir qararda vtssps prezidijumь, matвuat xadьmlarьnьꞑ вytyn ьttьfaq qurulljaьnь caqьrьşnь muvafьq eməs deв tapdь.

ortaq rькov otpuskədən qajtdь

məskəv, 7. sssr xalq kɵmissərləri şurasьnьꞑ rəjisi ortaq rькov otpuskədən qajtьв, 6-nci dekəвirdə ɵz vəzifələrini вəçərə вaşladь.

təvfьq ryşdii вekniꞑ вajanь

london, 6. liвerallarqa qaraşlь „mancester gərdijan" gəzitinin ruma muxвьrь вergən xaвarqa qaraqanda, tyrkijə taşqь işlər vəziri təvьq ryşdii вek sofьja (вulgarьjanьꞑ pajtəxti)qa ketiş aldьdan tyrkijənin taşqь sьjasatь вunqan kejin məskəvgə va rumaqa muvafьq jyrgizilaçək, dedi.

faşist maçarьstannьꞑ qanatь astьda

aq gvardijalьlar erkin rəvişdə şuralarqa qarşь hərəkət вilən maşqul вolmaqdalar

vena, 7. вudapeştda сьqaturqan „iz avşag" gəziti arximandrit popov вilən вolqan musahaвanь вasьв сьqardь. вu kişi maçarьstanda jaşavcь rus aq gvardijalьlarьqa „qajavьь" вaşcьlьq qьlьş вilən məşhyrdir. gəzitənin вildirişicə, şu popovqa maçarьstan hykyməti вepyl kvartir вergən. jənə şu kişi rus aq muhaçьrlarьnьꞑ вalalarь ycyn acьlqan məktəвkə pyl вilən jardam вeriв turadь. popov ɵzi вilən вolqan musahaвada, maçarьstanda 3 miꞑgə jaqьn aq muhaçьrlar jaşajdь, вularnьꞑ həmməsi manarxist вolьв, məş'ym genetal miller вaşcьlьqь astьdaqь təşkilatnьꞑ a'zalarьdьr, dedi вizdedi popov,—həmmə vaqt sssr nin xьlafьqa işləjmiz. şuralar ьttьfaqьqa qarşь qural tatьв xuruç qьlьş ycyn kycimiz jetməgənidən, keꞑ əksi şoravьь tarqьвat ɵtkəzəmiz". popov, aq gvardijalьlarnьꞑ əksi şoravьь hərəkəti məçarьstan mə'myrləri tamanьdan quvatlanadь, deв maxtandь. şundaj вolsada popov, maçarьstanda jaşavcь muhaçьrlar ortasьda вir-вiri вilən сьqьşmavcьlьqlar вarlьqьnь, kɵp muhaçьrlardan çьnajatlar sadьr вolqanьnь ьqrar qьlьşqa məçвyr вoldь.

hajdaraвadda sod tozqьtьldь

hindistanda kəttə namajьşlar

london, 7. sind vьlajatьnьꞑ вaş şəhəri hajdaraвadda, grazdanskii sod tuz qanunьnь вuzьş toqrьsьda ь işni kɵrəjatqan caqda, qonqьra tarafdarlarьdan вolqan 10 miꞑ kişi namajьş sodnьꞑ вьnasanь oraв aldь. namajьşcьlar sodqa kiriв, eşiklərni qoparьв taşladьlar və вytyn вьnanь tozqьtdьlar. aşьqьc rəvişdə caqьrьlqan pəlisə ətrədi namajьşcьlarnь kəttə kyc вilən arqaqa syrdi. şu вilən вirgə namajьşcьlar ystigə necə mərtəвə oq yziв, kɵp kişini jərədar qьldь. вə'zi kişilər qamaqqa alьndьlar.

вomвajdan alьnqan xaвarqa qaraqanda, milli qonqьra tamanьdan hind millii вajraqь şərəfigə ujuşdьrьlqan namajьş pəlisənin taqьq qьlьşьqa qaramaj вolьв ɵtdi. qonqьra şundaj namajьşlarnь vaqtь-vaqtь ɵtkəziв turadь. namajьşcьlar pəlisə ucastkəsigə keliв, unь taşвaran qьldьlar. pəlisə oq yziв, 65 kişini jərədar qьldь.

„sajuzşəlk" tyzilədi

məskəv, 6. ьttьfaq xalq komisarlar şorasь və mihnət-mudafaa şurasь qaşьdaqь—tajjarlanьş komisijasь, ipəkcilik təşkilatlarьnь ujuşdьrьşnь zərur deв taрьв, „sajuzşəlk" ismidə вytyn ьttьfaq ujuşmasьnь tyzişgə qarar qьldь. вu ujuşma ьttьfaq jer işləri komisarlьgini qaramaqьda вolaçaq.

م. ته ته

كیلەسی كوكلەمگەچە 48 ئمستەنسە

مەیدە دیهقان خوجالىقلارىنى كوللەكتەۋلەش یولی بىلەن قىشلاق خوجالىقىنى سوسیالىزم ئاساسىدا ئەقاتىدان قورىش ساھاسىدا بىز مەسئەلەسىز كوپ یوتوقلارغا ئیگەمىز. مەنە بو ئاسسى ماقسادنى یوزەگە چىقارىشدا مەیدە خوجالىقلارنى كولكتیفلەشكە باغلىق بولغان یەنە بىر موھىم مەسئەلەنی - قىشلاق خوجالىقىغا یەڭى تېخنىكەنى ئوتكەزىشنى، بىرىنچى نەۋبەتدە یەرنی ئىشلەتىشدە ماشىنا - تىرەكتىرلەر كۈچىدەن فایدالانىشنى بىر مىقدار ھەم ئیستەمىن چىقارىش یارامایدی. یەرنی ماشىنا - تىرەكتىر كوچى بىلەن ئىشلەتىشنی یوزەگە چىقارماسدان یەۋەل پاختا مۇستەقىللىكىنى تولا ھەل قىلىش ھەم مۇمكىن ئیمەسدۇر. شو ئوچون پەرتىیە وە ھوكومەتىمىز ورتا ئاسیا وە شو جۇملەدەن ئوزبەكستاندا ھەم ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەرى سالىشغا جۇدە كەتتە ئەھەممیەت بیرمەكدەلەر.

ئوز كومپەرتىیە مەركەزقومى وە ئوزبەكستان ھوكومەتىنىڭ قارارىغا ئاساسەن 1931 نچی یىلنىڭ كوكلەمىگەچە 48 تە ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەرى قورولىشى لازم. لیكىن بو كەتتە سەرمایە تەلەب قىلا تورغان ئىش كولخوزچى وە یەككە دیهقانلار ئاممەسىنىڭ سوزلەرىنی ھەم یونغا یارتىشنى تەلەب ئیتەدی.

ئوزبەكستان مەركەز ئىجرائومنىڭ قارارىغا بىنائەن، ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەرینی قورىش ئوچون زەرور بولغان سەرمایەنىڭ 4 دەن بیر ھەسسەسینی، یەنی 25 پروسەنتینی دیهقانلارنىڭ سوزلەری بیرىشلەری لازم. مەنە شو شەرایت بولماغاندا شو رایوندا ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەسینی قورىش ئیشلەری باشلانمایدی.

شونىڭ ئوچون بىزنىڭ ئالدىمىزدا تورغان ئىڭ موھىم ئىش كولخوزچی وە یەككە خوجالىقلاردان مەبلەغ توپلاشلارنى، كی بونغا جۇدە كەتتە ئەھەممیەت بیرىلىشى لازم.

جایلاردان ئالىنغان خەبەرلەر مەنە شو سەرمایەنی توپلاش ساھاسىدا ئیشلەرنىڭ جۇدە سۇست كیتە یاتقانىنی كورسەتەدىلەر. بو ساھادا ئاممەوی تاشویقات یولغا قویولمادى. ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەرینىڭ زەرورلىگی، كولارنىڭ فایدەسی كەڭ مەحنەتكەشلەر ئاماسىغا ھەلی یەتەرلىك ئاڭلاتىلماغان لیكین ئیمەس. پەرتىیە وە ھوكومەتىنىڭ سەرمایە توپلاش ھاقیداغی 8 نچی ئوكتەبیر قارارى ھەمەلگە ئاشورولماغان، كوب رایونلاردا بو قارارنی ھەمەلگە ئاشورىش یولىدا چارالار كوریلمەیدی. ھاتتا بو موھىم ئیشكە ئوپپورتونیستلارچە قاراش كورىلمەكدە. مەسەلەن جایلاردا ئیشلەوچی ئورگانلار، پاختا تایارلاش، كوزگی ئیكین ئیشلەری، ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەری ھاقیداغی قارارنی ئەمەلگە ئاشورىش بولسا، قاتتی چارالار كوروشكە ئیمكانیەت بیرمەیدی، دیبدیلەر. ھالبوكی تىرەكتىر ئىستەنسەلەری مەسئەلەسی پاختا پروگراممنی ئەمەلگە ئاشورىش تاپقیسا كوزگی ئیكین كەمپەنییەسی موۋەففەقییاتلی ئوتكەزىش بىلەن باغلىق بولغان ئاساسی مەسئەلەدر. دیهقان ھوكومەتىدەن پاختا وە باشقا ئیكینلەری بیرومورگە ئالغان سەرمایەسیدەن بیر قیسمینی ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەری قوروش ئوچون ئەلبەتتە ئیجراتا ئالادی. شونىڭ ئوچون ھەم ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەرگە زەرور بولغان سەرمایەنی توپلاشنی ھازىرغی پاختا تایارلاش وە كوزگی ئیكین ئیشلەری بىلەن باغلیدان باغلاش موتلاقا زەروردر.

ھوكومەتنىڭ قارارى بوینچا ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەری قوروش ئوچون زەرور سەرمایە دیكەبیر ئاخرىغاچا 100 پروسەنت توپلانىب بولىشی لازم. ھازىر تەخمینەن ئوچ ھەفتە واقت قالدی. مەنە شو قىسقا مۇددەتدە بو ۋەزیفەنی بەجەرىش ئوچون جایلاردا دیهقانلارنىڭ، كولخوزچیلارنىڭ یىغىلىشلارى، دیوارى گەزیتەلەر ئارقالی وە باشقا یوللار بىلەن تاشۋیقاتنی كیڭەیتەرىش زەرور؛ ھەر ئیشدەگی كەبی بو مەسئەلەدە ھەم ئوپپورتونیستلیك كەیفیەتلەرىگە قاتتی زەربە بیرىش كیرەك.

رایون ئیجرائومەلاری یانىدا ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەرینی قوروشغا وە ئونىڭ ئوچون سەرمایە توپلاشغا یاردام كومىسیەلەری ئوزىب بو یولدا كورولگەن بوتون چارالارنی ئەمەلگە ئاشورىش رەھبەرلىكینی شو كومىسیەلەرگە یوكلەتىش زەرور.

سەرمایەنی تیزرەك توپلا یغب ئالىش وە ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەرنی یوزەگە چىقارىش ساھاسىدا ئاییرم رایونلار، كولخوزلار، قىشلاقلار، ئاییرم تەشكیلاتلار وە تەكرەمیه كیشیلەرى ئورتاسىدا سوسیال موسابەقا وە زەربەچىلىك ھەرەكەتلەرینی باشلاب یوبارىش كیرەك.

بو ساھادا ئوزلەرینی كورسەتكەن شو گورۇھلەرنی وە ئاییرم شاخسلارنی گەزیتەلەر ئارقالی ئیملان قىلىب یارىش، ئولارنی موكافاتلانتیش ئوچون ھالاھیدا فوند ئاجراتمش زەرور، شو بىلەن بیرگە جایلار سەرمایە توپلاشدا، ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسەلەرینی قوروش حەرەكەتلەرینی ئوزلەرىدە كەتتە یاتقان ئیشلەردەن ئەرتیبلی رەۋىشدە مەركەزگە مەعلومات بیریب تورىشلارى كیرەك.

ھەر بیر ئیشدەگی كەبی موھیم كەمپەنییەدە ھەم موشتومزور، بایلارنىڭ وە ھەر خیل رەڭدەگی ئوپپورتونیستلارنىڭ توڭلی یوللار بىلەن قارشی چیقىشلارى وە توسقلیق قىلىشلارى ئورغان كوب. شونىڭ ئوچون بولارغا قارشی ھالاھیدا قاتتی چارالار كوروش زەرورلیگینی بیر مینوت ھەم ئیسدەن چیقارىش یاراملیدر.

م. ئاموروسكی.

ئورتا ئاسیا مەعارىفچىلارىنىڭ مىللی كەڭەشی

مەدەنی ئىنقىلاب جەبهەسىدەگی كۆرەش تەجرىبەلەرىنی ئۆز ئارا ئورتاقلاشایىق

«بىز كېيىنگی ۋاقتدا ئاغىر سەنائەتنی تكلەب بولىنق وە ئۆنی ئىلگەرىگە سىلجىتمەكدەمىز. دېمەك، بىزگە عۇمۇمی مەجبۇری ئىبتىدائی تەعلىمنی تەشكىل ئېتمەك ئۆچۈن ئىشكە كىرىشمەك ۋاقتی كېلدی». (ئىستالىن).

پولىتېخنىزەتسىيە ئۆچۈن جىددی كۆرەشەيىك

ئۆزبېكىستاندا ئاماۋی مەكتەبلەردە پولىتېخنىزەتسىيە مەسئەلەسىنی قانداى باشلايمىز، باشلانغان جايدا قانداى ئالىب بارامىز.

مەعلۇم‘كی ئوتۇش ئىشلەرىنی نەزەری ئوتمىشلەن كورە‘ مەعنەت ئاساسلارىغا سۇيالىب، عەمەلی ئوتمىش زەرۇر. پولىتېخنىزەتسىيە - بەعنی ئىشنی معنعت بىلەن باغلاش ئىشىنی مەكتەبلەرگە كېلدىك تامىری بىلەن قويغاندا‘ مەكتەبكە ياقىن ئىشلەب چقارىش كارخانالارىنىڭ مەكتەبكەنەعەللىقلی مەسئەلەلەرىنی‘ مەكتەب كولليېكتىفلەری بىلەن قىلىنغان شەرتنامەلەر بىلەن مۇستەھكەملەش زەرۇر. سوگرا شۇ شەرتنامەلەرنىڭ مەكتەب ئۆچۈن بېرەجەك فايدالارىنی‘ مەكتەب بالالارىغا‘ ئىشلەب چىقارىش كارخانالاری وە ئۇلارنىڭ ئىشلەب چىقارىشلارىنىڭ تەعمەسىيەتلەرىنی‘ ئىشچىلەرنىڭ مەعىشەتىنی‘ ئىشچىلەر ئۆچۈن بولغان قۇلايلىقلارنی وە شۇنىڭدەيك‘ كارخانالاردىكی باشقا نەرسەلەرنی شەرتنامە مۇزاكەرەلەری بىلەن ئاڭلاتىش مۇمكىندىر.

ھازىرغی كۈندە 10 مەكتەبكە رەھبەرلىك قىلىب تۇرغان بىزنىڭ فىرونزە نابالىغ مەكتەبىمىزە ئۆزی باشلاب 4-5نچی تېكىرمان بىلەن باغلانىب شەرتنامە تۈزدی. ئۇ شەرتنامە مەركەزقومىنىڭ پولىتېخنىزەتسىيەلەش توغرىسىداغی قارارىغا بىنائەن‘ بېرىنچی بەلەداغی ئوقۇبچىلارنىڭ توغرىدان-توغری ئىستەھسالاتدا سوز بىلەن ئېمەس‘ عەمەلدە ئىشتىراكلەرىنی كورسەتەدی. بۇلار باشقا بۇ تېزىلگەن شەرتنامە‘ ياقىن يەللاردا تەسبىخلەردە ياكی مەكتەبلەردە مەلاسەت ئوتۇش ئىستەھسالاتنی تەشكىل قىلىش مەسئەلەسىنی‘ تەجەممۇعی فايدالی مەعنەتنی بولغا قويىشنی‘ مەكتەبدە مەعنەت بازاسىنی قويىش ئاساسىنی وە باشقالارنی ئۆز ئىچىگە ئالادی.

پولىتېخنىزەتسىيەنی ھەممە مەكتەبنىڭ ھەم بىر تۇسدە بەجەرە بىلەمەسلىكی مەعلۇم. بىر مەكتەب‘ پولىتېخنىزەتسىيەنی فەقەت كارخانانىڭ مەدەنی - مەعارىف ئىشكە يارداپ قويار. بەعزىلەر كارخانادا ئىشلەب چىقارىش خۇسۇسىيەتلەرىنی كوزلەب‘ باشقا جەهەتلەرنی بالار قىلماس. بەعزىلەر ئېسە‘ كارخاناننىڭ بۇتۇن ئالەتلەردان ئاتعی تەزەرە كارخانانی ھەممە مەكتەبكە باغلی بولماغان ئالىرىم مەسئەلەلەر بىلەن باش قاتىرار. مەنە شۇنىڭ ئۆچۈن پولىتېخنىزەتسىيە مەسئەلەسىدە‘ باشدا راىون وە شەھەر مەعارىفلەرىنىڭ ئايرىم بىيورالاری بىلەن ئىش ئالىب بارىش‘ ئاماۋی مەكتەبلەر ئۆسە‘ ئوزلەرىگە رەھبەرلىك قىلغۇچی نابالىغ مەكتەبلەرىگە بی ۋاستە سوياتتشلاری لازىم. ئاماۋی مەكتەبلەر نابالىغ مەكتەبلەردە ئىشلەب چىقارىلانغان ئاتىسەوملارنی پولىتېخنىزەتسىيە يولی بىلەن ئوتشدە ئوزلەرىدەگی كۆچنی سەفەربەرلىك قىلماشلاری كېرەك. ئاماۋی مەكتەبلەر ھەم نابالىغ مەكتەبلەر سىناكەرگی ئايرىم كارخانالار بىلەن ھەر جەھەتدەن پولىتېخنىزەتسىيەگە مۇۋافىق باغلانىش پاساقلاری لازىم بولادی.

ئېندی كېلەيلىك سېمېستىر سىستېمە مەسئەلەسىگە. بۇلدا ھەم پولىتېخنىزەتسىيەگە بېرىلگەن كۆچ بىلەن ئىشلىش دەركار. سېمېستىر سىستېمەسی - ئوقۇغۇچی بالالارنىڭ بىر. ياكی ئىككی وە ئۇلدان ھەم ئارتىق بىر سىنفدە قالىشىغا قارشی كۆرەش قۇرالىدىر. ئوقۇغۇچی بالا، ئۇ - مەكتەبكە باشلاب كىرگەنىدە بىرىنچی ئوقۇ يىلىنی ئۆتەدی. كېلەسىگە ھەمدە ھۇ ئوقۇ يىلىنىڭ ئىككىنچی ياشىچىلی كۆتەرىشكە مەجبۇر. ئەگەر شۇلدا بالا ئۆچۈن سېمېستىر سىستېمەسی بولمىچا مۇعامەلە قىلا بىلمەسە‘ ئۇ - توقۇزىدان - توقۇزی توقە بىرىنچی ئوقۇ يىلىنىڭ ئوزەنە‘ ياكی ئۇنىڭ ھەبىنی ئىككىنچی مەكلىمەگی بىلدا ئۇلتورىشقە مەجبۇر بولىب قالۇر. بۇنىڭا كەم جاۋابكەر. توقۇزىدان - توقۇزی سومېستىر سىستېمەسی قوللانا بىلمەلىك. ياكی قوللانغان جايدا ئۆيىلەن باغشی مۇعامەلە قىلا ئالماسلىقدر.

بۇ جەھەتدەن ھەممە ئىنقا-لارنىڭ ھەم تەجرىبەلەرىگە سىناق باشلاش كېرەك. ئوقۇتۇچىلارنىڭ ساغلام مەفكۇرەسی ئۆچۈن كۆرەشەيلىك. ئوقۇتۇچىلارنىڭ فىكر وە تەجرىبەلەرىنی ئارتتىرىش يولىدا، ئوقۇتۇچىلار دارىلفۇنۇنی‘ مېتود بىيورالاری وە باشقالارنىڭ زور كۆچ بېرىشی كېرەك.

پەرتىيە ئورتا ئاسىيا بىيوراسی بۇل كەڭەشنی چاقىرىش بىلەن، بىزنىڭ ئەنچەدەن بىری پىشلب كېلگەن مەسئەلەلەرنی بېششكە يول ئاچدی. بىز زىيالی ئاماۋی‘ مىللی مەسئەلە وە مەدەنی جەبھەمىزنىڭ بۆزۆن فىرونتی بويلاب پايلغان كەنە زەرەلی مەسئەلەلەرنی‘ جۇملەدەن ع. م. ت. نی قشلاقدا ئارتىقی بىلەن بەجەرىش ئۆچۈن، قىشلاقدا ئوقۇتۇچىلارنی سەفەربەرلىك قىلىش كەبی مەسئەلەلەرنی ئېتىمامىغا بېتەكەزىش يولدا‘ پەرتىيە رەھبەرلىگی ئاستىدا ئىش باشلادىق. ئەلبەتتە بۇ ئىشىمىز ئاغىر، لېكىن چارچاش يولماس.

60نچی «فىرونزە» مەكتەبىنىڭ ئوقۇتۇچىلار كوللېكتىفی.

سىياسی مەعارىف ئىشلەرىنی بۆتۈنلەی قايتادان قۇرىش كېرەك

پاختا تايىارلاش ئىشلەرىنی تېزلەتىش ئۆچۈن «قىزىل ئۆزبېكستان» ئاماندان چىقارىلب فەرغانە ۋادىسىدا كىزىب يۆرگەن تەشۋىقات پويىزدی پاختا تايىارلاۋدا 11 رايوندا بولىب سىياسی ئاقارتىش ئىشلەرىنی راىون وە قىشلاقلاردا كوتوراق ئالمادی.

بۇنىڭ مىساللاری كوپ‘ بىش ئارىق‘ قوداش‘ بۇۋەيدە‘ باغداد‘ رىشتان‘ ئالتى ئارىق‘ ئەمەنكەن ۋە ھاكەز رايونلار دەمۇلامىزغا دەلالەتدر. قشلاق كولخوزلار بىلەن بىرگە ئاغزاقان پويىزدی، سوفخوزلاردا ھەم بولدی. مەنە «خوجا ئاباد» سوفخوزىدا ئۆدا شو كۆن 400ئە‘ ئەمما قىزغن ئىش مۇۋسىمىدە مىگدەن ئارتىق ئىشچىلەر بولادی. بۇندە سىياسی ئاقارتىش ئىشلەری يوق. كىنو، رادىيو‘ دېۋارى گەزىتە يوق.

«سەۋەیە» سوفخوزىدا ھەم ئەھۋال شوندای. 500ئە دائىمی ۋە 2 - 3 مىڭ مۇۋسىمی ئىشچىلەر ئورتاسىدا ھېچ بىر ئىشلەنمەيدی. ئابخانە بىرلی مىللەتلەر‘ قاشقارلی ئىشچىلەر تەمام ئۇنۇتىلغان.

«ئۇچقورغان» سوفخوزی ھەم ئىلگەری كېنەكەنی يوق. بار بولغان لار - بىلىم ئىشلەری فەقەت ئاۋروپالی ئىشچىلەر ئورتاسىدا يۆرگىزىلەدی. كېيىنگی ئىككی سوفخوزنىڭ 7نەدەن خونتىرلاری يار، ئەمما ئۇلاردا ئىش ئېمەس‘ ئىسەنىرلىك ھالدا. ھەر ھوتىردا مەدەنی - مەعارىفچی (كولتورنيك) بولىشی كېرەك. لېكىن سوفخوز ئىدارالاری «كىشی يوق» باھاناسی بىلەن كىفايەلەنىب كېلمەكدەلەر.

«ئۇچقورغان» سوفخوزىگە بېرداكەن كولتورنىكلەردەن ئېكەتەسی قاچب كېتدی، ئۆچۈنچىسی ئىشكە يارامايدی. مەدەنی كۆچلەر ئاييب بېرش ھاقدا بىر - توقاى سايوزدنىڭ مەركەزی ئىدارالارىغا يازلدی، جاۋاب كېلمەدی. ئېندی سوفخوزلارنىڭ راباچكوملاری «مەدەنی - مەعارىف ئىشلەری ئۆچۈن مەسئۇلىيەتنی زىممەمىزدەن توشىرەمىز» دېب يازقوبا قالدلار.

سىياسی مەعارىف ئىشلەرىدە كىنو ۋە رادىيو مەسئەلەسی كەنتە ئۆرون تۇتادی. بۇ ھاقدا ھەم ئەھوال مەيوسلەر يقلارلىق. مەسەلەن، بۆۋەيدە راىونىنىڭ ۋە باغداد راىون پاختا سايوزىنىڭ كىنو ئەپپەرەتلەری «كىنو مەخانىك يوق، فىلمە يوق» باھاناسی بىلەن بىكار ياتادىرلار. بۇلارنىڭ ئۆچۈن بودجەدەن چىقارىلغان پوللەر ھېچ جايدا فايدالانلمايدر.

شۇلاىڭ ئۆچۈن بولسا كېرەك كىم، بۇۋەيدە رايونىنىڭ قوتان شەھەرىكە 2 - 4 كىلومېترلىك قشلاقلارىدا ئەھۋقات پويىزدىنىڭ كىنوسىگە كېلگەن پاختاكارلارنىڭ 80 - 95 پىرسەنتی «كەرتىنەنی بىرىنچی كوردىك» دېيدىلەر.

رادىيو بابىدا ھەم ئەھوال شو. ھەر راىون مەركەزىدە وە بىر نېچە شلاقلاردا رادىيو پرىيومنىكلەر قۇرلغان؛ بىراق‘ ئۇلار بوزق، كم توغری كېلسە‘ رادىيو بىلەن موعامەلەنی بىلمەسە ھەم ئوزىنب، بۆزا بېرگەن. رىشتان‘ بۇۋەيدە‘ قوداش رايونلارنىڭ رادىيولاری ئىشلەمەيدی. «سەۋەیە» سوفخوزىدا تورنەدە رادىيو پرىيومنىكدەن بىتتەسی ھەم شكە يارامايدی. «ئۇچقورغان» سوفخوزی ئوزىدە ئېرەنسپلەتسىيە مەركەزی توروب، خوتلارغا رادىيو ھەزمەتی كورسەتەمەكچی، لېكىن ئەنجەن شەھەر رادىيو ئىستەنسىسىگە قوزەشكە بېرلەگەن ئاككومولېتورلەری بىر يارىم ئايئان بويان قوزەتىلب بېرلەمەسدەن ياتدر.

شۇنىڭ ئۆچۈن ھەم ئورتا ئاسىيا رادىيو مەركەزىنىڭ 25 كىلاواتلی ئاوازلاری ئۆزبېكىستان ئۆچۈن ئالدا بوقالادی، دېمەز‘ گونىڭ 1170 چىرلی تولقۇنی قشلاق، كولخوزلارغا وە سوفخوزلارغا يېتىب كېلمەيدی.

مىللی كېڭەشكە بىر نېچە كېكەشلەر ئېيتەمىز.

سىياسی ئاقارتىش ئىشلەری بۆتۈنلەی يەكدىن تۇزىلب، چالاندىرىلب، خوجالقنی قايتادان قورش دەورىگە جاواب بېرەدىرغان ھالغا قويىلسىن.

قىزىل چايخانالار (راىون مەركەزىدە) بۇندان كېيىن تەلەبنی قاندرا ئالاماسلار‘ شو سەبەبلی و.س.ف.س.ر.دا كوتەرلگەن راىون مەدەنىيەت ئۆيلەری قورش مەسئەلەسنی روزنامەگە قويش پېيتی كېلدی.

راىون مەعارىف شوعبەلەری‘ مەركەزی بىر - توقاى‘ مەعارىفچىلار سايوزی سىياسی ئاقارتىش يولی بىلەن قشلاق‘ كولخوز، سوفخوزلاردا گوزلەرىنی كورسەتە بىلمەيدرلەر. يوقاری يلدارلارە ھەغاز يازلقنی ھەم قىلا ئالمايدرلار. قوللانمالار يوق. بۇندان كېيىن جانلی رەھبەرلىك كوچەيتەرىلب، راىونلاردا سىياسی مەعارىف ۋە ئاماۋی ئىشلەرنی يولغا سالش ئۆچۈن ئايرىم بېرىكەدەلەر، سوفخوز ۋە كەنتە كولخوزلارغا مەركەزی مەعارىف سايوزی كەسەبەلەر شوراسىنىڭ ئالابىلم شوعبەلەرىنىڭ رەھبەرلەری يۆبارىلسن.

سىياسی مەعارىف ئىشچىلەری نابالىغلارنی يەنە كېڭەيتب، كولخوز، سوفخوزچىلار تارتلب‘ كىنو‘ رادىيو مېخانىكلەر تايارلاش ۋە بىر نېچە رايونغا بىركىتلگەن سەيار رادىيو رەھبەرلەری بىلەن تەئمىنلەنسىن.

كولخوزلاردا ۋە سوفخوزلاردا ھەم‘ بىرلی ئەدەبىيات‘ كوتوبخانەلەر بوق، كىتابخانالارنی ئوركەنىش بوزولەی يولغا قويىلمەغان. شۇنىڭ ئۆچۈن قشلاقغا كىتاب بېتكەزىش ئۆچۈن كوتوبخاناچىلار بېرىش‘ «ئۆزبېك بىرلەشە»نىڭ كىتاب دوكانلارىنی ھازرغی قىزغانچ ھالارىدان قوتقازىش چارالاری كورولسن.

ر. لوتفی.

«عبرەت» مەكتەبی ئوزىنىڭ عبرەت ئالارلىق ئىشلەری بىلەن ماقتانادی

سوسىيال تەربىيەنىڭ ئاساسلارىدان بىری بېيەلەشتىرمەكدىر. «عبرەت» مەكتەبی شۇ مەقسەدلی كۆچەيتىرىش مەقسەدی بىلەن 31 - 30- يىل مۇۋسىمىدە‘ بولتوغی 13 سىنف ئورنىغا 20 سىنف ئاچدی. بولاردان 6 سىنف ياۋروپالی‘ ئۆچۈن، مەكتەبنىڭ 610 تەلەبەسی ئۆزبېك، تاجىك، يېرلی يەھۇدی‘ روس، ئىرانلی بالالاردان بىغلغاندىر. بالالارنىڭ بىر مەكتەبدە ئارالاش ئوقۇلارى، شۇرا مەكتەبىدەگی بەينەلمىلەلی تەربىيەنىڭ ھەممەدەگی بۆزىدر. ئوتكەن قىش يارىم ئايلىق نەقۇش دەۋری، ئولاردا ئورتاقلقنىڭ قۇسە بارغانىنی‘ بىر - بىرەۋلەرىنی ئاتلای ئالغانلارىنی كورسەتەدی. بىز ئۆز ئەتراقىمىزدە ھ. م. ت. نی 100 پىرسەنت قادامغا باسدرودق.

مەكتەبدە ئىسسىق ئاۋقات چاى ھەم باشقا نەرسەلەر تايىار.

مەكتەب ھەيئەتی.

ئۆزبېكستان كومسومولىنىڭ 5نچی قۇرۇلتايىدا

قۇرۇلتای وەكىللەری سوز ئالدلار

كومسومول سوتسىيالىزم قورىلىشىنىڭ بۇتۇن ساحاسىدا جىددی كۆرەش ئالىب بارۇبلەن زەرەر كۆزنەندەلەر وە ئاغماچىلقلارغا زەربە بېرەجەك

6 نچی وە 7 نچی دېكەبىر مەجلىسلەری ئىكرامنی وە پلاگېن ئورتاقلارنىڭ مەعرۇزەلەری يۆزەسىدەن مۇزاكەرەلەرگە باغشلاندی.

فەرغانە رايونىنىڭ وەكىلی ئورتاق رەسولىنی، ئىش تەجرىبەلەرىمىزدە ئوپپورتونىزىم‘ ئولی ئاغماچلىق، ئۆلۆغ دەولەت شوۋىنىزمىنی كورىشكە توغری كېلگەننی كورسەتەب‘ بۆنىڭ بىر مىسالی سىفەتدە فەرغانە توقۇما فەبرىكەسىدە ئاۋروپالی ئىشچی 75 سوم ماعاش ئالغانی حالدا‘ شۇنىڭ بىلەن بىر دەرەجەدەگی ئۆزبېك ئىشچىسىگە فەقەت 45 سومغىنا مەعاش تولەنگەننی كورسەتىب ئوتەدی زاۋود يەچەيكەسىنىڭ بۆنغا تېكشلی زەربەنی بېرمەگەننی بەيان قىلادی.

مەزكور كارخانەدە فابزاۋوچ كومسومول يەچەيكەسىنىڭ كاتىبی بولب ئىشلەگەندە كومسومولدان ھەيدەلگەن ھوقوقدان مەھروم قىلىنغان كىشىنىڭ ئوغلی، شۇنىڭ ئۇستىگە ئوپپورتونىست ئاتاباىی دېگەن بىرەۋنىڭ ئىشلەگەننی، كومسومول يەچەيكەسی بۇنی بىلسە ھەم ئۇنغا مۇراساچىلق قىلغاننی ئاچب بېردی.

فەرغانە رايونىنىڭ وەكىلی ئورتاق كازاكوف قۇۋاسای كارخانەلەرىدەن كومسومولارنىڭ سوتسىيالىزم مۇسابقەسىدە بولشېۋىكلەرچە ئىشتىراك قىلىب، بۇتۇن ئىشچی يالارنىڭ زەربەلی بىرىگەدەلەرگە تارتىلغانلارىنی سوزلەدی.

لېكىن بۇندا ھازرغی كۈندە ئاساسی كەمچىلىك شۇندان ھبارتدر‘ كم كومسومول ئىشچىلەرنىڭ تايىارلىقی چوقە يەت‘ قورۇلتاى ئىشچی‘ يەترەك كەمبەغەل بالالاردان تايىارلاغان ئىشچىلەر يېتىشدىرىش يولىدا چارالار كورىشی كېرەك‘ دېيدی.

ۋ ل ك س م مەركەزقومی ئورتا ئاسىيا بىيوراسىنىڭ وەكىلی ئورتاق ئارىنكنی ھازىر كومسومول تەشكىلاتلاری ئۆچۈن ئېڭ مۇھىم ۋەزىيفە‘ ئويۇشمەنىڭ سەئاعەت وە شەھلاق خوجالقغا يۆز ئوگرىتمەك كېرەكلىكنی سوزلەدی. بۇندا كوپكىنە بوشلقلار بولغاننی كورسەتەدی.

لېكىن شۇنىڭ بىلەن بىرگە كومسومول يەچەيكەلەرنىڭ كوپلەری ئۆز كارخانالارىدەن، كولخوز قورۇلشىدان چەتدە تۇرغانلارىنی كورسەتىب ئوتەدی. ئىشلەب چىقاروچی يەچەيكەلەرگە ئۆز كارخانەلەرنىڭ بېش يىللىق پلانىنی ئۆگەل رووشدە بەجەرىشكەدەرە كمك قىلىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىرگە قىشلاق كومسومولارى بۇتۇن ئىشلەرىنی بېش يىللقنىڭ ئاياغىغا ياپىاسغا كوللىكتتىفلەشتی عەمەلگە ئاشىرىش بولىشغا قارانشلاری كېرەك.

ئىكرامنی رايونىنىڭ وەكىلی ئورتاق عەلی باىيف ئىكرامنی رايونىنىڭ كومسومول تەشكىلاتی رايوننىڭ پاختا پلانىنی بەجەرىش ئۆچۈن بۇتۇن كۆچىنی سەرف قىلاجاقىنی كېرىب، مەركەزقومنىڭ رايونلار بىلەن جانلی ئالاقاسی باغشی بولمەغاندان كوب ۋاقتدا رايوننىڭ ئۆزی ئۆزقلارغا رەھبەرسىز قالغاننی بەيان قىلادی. مەنە بۇ جىددی كەمچىلىكنی يوقاتمش كېرەك.

ۋ ل ك س م مەركەزقومىنىڭ وەكىلی ئورتاق تەزەريف ئۆزىنىڭ ئۆتی بىلەن چقب‘ ئۆزبېكستان كومسومولىنىڭ س س س رنی پاختا ساھاسىدا چېت ئەللەرگە باغلق بولب توروشدان قۇتقارىش ئۆچۈن پەنە زور بېرب كورەشوۋی كېرەكلىكنی بەيان قىلادی.

ئورتاق قاسىم دەدەبىي بالالار ئەدەبىياتىدەگی كەمچىلىكلەرنی كورسەتىب‘ كوزدەن توشكەن بۇ ئىشكە جىددی ئەھەممىيەت بېرىلىشنی تەلەب قىلادی.

ئىكرامنی وە پلاگېن ئورتاقلارنىڭ مەعرۇزەلەری يۆزەسىدەن قارارلار مۇزاكەرەلەرىدە 30دەن ئارتىق وەكىل ئىشتىراك قىلادی.

7نچی دېكەبىر كېچەقۇرۇلتاینىڭ مەجلىسىدە قۇرۇلتای ۋ ل ك س م مەركەزقومىنىڭ باش كاتىبی ئورتاق شەرپىنىڭ مەعرۇزەسىنی ئېشتدی.

■ ezbekistan mopr təşkilatьnьn mərkəzii ьdarasь tamanьdan jaqьn kunlərdə ezbekcə moprqa ajьd çyrnal сьqarьla başlajdь. mopr mərkəzqomь tamanьdan qьşlaq mopr jəcijkələrigə sekrətərlər tajjarlaş maqsadьda 3 ajlьq qors acdь.

■ orta—asьja gijalogija qomьtasь, keləçək вaharь kəmpanijədə, orta—asьja çymhyrijətlərigə 8tə hər xьl ekispiditsijəlar jusaradь.

مەتبۇعاتنی تارقاتىش زەربەلی ئون بېش كۈنلىگی

ئورتا ئاسىيانىڭ ھەممە ئىشچی وە مىھنەتكەشلەرىگە

سوتسىيالىزم قۇرولىشىنىڭ بولشېۋىكلىك سۇرعەتی ئۆچۈن‘ بېش يىللق پلاننىڭ بۇيۇك ئىشلەرىنی ھاقىقی رەۋىشدە بەجەرىش ئۆچۈن كورەشدە ئىشچىلەر سىنفىنىڭ قولىداغی ئېڭ مۇھىم قۇراللاردان بىری ئاماننىڭ ئەسبار وە فەعەلىيەتنی سەفەربەرلىك قىلىشدا كەتتە سىياسی ئەھەممىيەتكە ئېگە بولغان مەتبۇعاتدر.

پەرتىيەنىڭ 16نچی قۇرۇلتايی مەتبۇعاتنی بۇندان كېيىن يەنەدە ياخشىلاش وە سوتسىيالىزم ھۇجۇمنی كېڭەيتىرىشدە ئۇنىڭ رولنی كوتەرىش يولىدا چارالار كورىشنی مەركەزقومغا تاپشىردی. لېكىن مەتبۇعات‘ سىفەت جەھەتدەن ياخشىلانىش بىلەن بىرگە، بۇتۇن ئىشچی-دېھقان ئاماسی ماتبۇعات قوچاغىغا ئالىنغان تاقدىردىغنا بېلگىلەنگەن پلانلارنی ئاشىغی بىلەن بەجەرىش ئۆچۈن ھاقىقی قورال بولا ئالادی.

س س س ر خالق كومىسسەرلەر شوراسی 16نچی ئاۋگوستدە چىقارغان قارارى بىلەن ماتبۇعاتنی تارقاتو ئىشلەرىنی پوچتا - تېلگراف خالق كومىسسەرلىگىگە وە ئۇنىڭ ئىدارالارىغا تاپشىردی. ئۇنىڭ ئەپپەرەتىگە مەتبۇعاتنی تارقاتىش ئىشىنی زەربەچەلەرچە، تەشكىل قىلىش وە ئۇنی تورمۇشغا ئاشىرىش جاۋابكەرلىگی يۆكلەنەلدی.

جەمائەت گەزىتە تارقاتۇچىلارنی قويىش وە ئاماۋی-تىراژ ئىشلەری يولی بىلەن مەتبۇعاتنی ئاماغاچىكە سووشدە ھا ئانىڭ ئىشتىراكىدان ھەۋارات بولغان يەڭی ئىش فورمەلاری پوچتا - تېلگراف كومىسسەرلىگىنىڭ مەتبۇعات سېكتورى تامانىدان ئوتكەرىلە تۇرغان «مەتبۇعاتنی تارقاتىشدا زەربەلی ئىككی ھەفتەلىك» وە كېڭ رەۋىشدە قوللانلىشی كېرەك.

«زەربەلی ئىككی ھەفتەلىك»نی ئوتكەزىشدە، ياردامالشو ئۆچۈن ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومی ئورتا ئاسىيا بىيوراسىنىڭ مەدەنی تارغىبات بولمەی بىرىنچی دېكەبىردە زەربەلی ئىشقا ئۈزدی.

بۇتۇن ئىتتىفاقدا 10نچی دېكەبىردەن 25نچی دېكەبىرگەچە ئوتكەزىلەتۇرغان بۇ «ئىككی ھەفتەلىك»دە بۇتۇن شورا جەمائەتچىلىگىنىڭ ئېتتىبارى مەتبۇعاتنی ئاما ئورتاسىغا سۇرىشتىنی كۆچەيتىرىش يولىغا قاراتىلىشی‘ ئايىنقسا مىللی گەزىتەلەرنی تارقاتىش ئىشلەرىگە زور بېرىلىشی كېرەك.

ھەممە پەرتىيە، كەسەبە‘ كومسومول، كوپېرەتسىف وە جەمائەت تەشكىلاتلاری واقتلی ماتبۇعاتنىڭ ئوقۇلىش دەرەجەسىنی ئېكشىرىشدە تىزغىن ئىشتىراك قىلىشلاری وە ئايئىقسا ھالاتا ئىدارالارنىڭ ئىشلەرىنی جەمائەت كونتىرولی ئاستىغا ئالىشلاری كېرەك.

ھەر بىر پەرتىيەلی، كومسومول كەسەبە ئەعزاسی، ھەر بىر دېھقان مەتبۇعاتنی تارقاتو ئىدارالارنىڭ ئىشچىلەری ئالدىدا تۇرغان مەدەنی - سىياسی ئىشنی بەجەرىشدە ياردامغا كېلىشی وە بۇ ئىشدە ئىشتىراك قىلىشی‘ ئوقۇتۇچىلار تارتمەشىدا سوسىيالىزم مۇسابقاسی وە زەربەچی بىرىگەدەلەر تۈزۈشی، شۇنىڭ ئۆزی بىلەن‘ پەرتىيەنىڭ 15نچی قۇرۇلتايی تامانىدان مايدانغا ئاتىلغان مەدەنی ئىنقىلاب موعاماسىنی ھەل قىلىشی كېرەك.

ئىشتاب باشلىقی ۋ. ياسىف.
ئىشتاب سەركاتىبی كوكىل.

qьzьl qoşun-mədənii ьnqьlaв çəвhəsidə kinə kyrsləridən tajjarlanьв сьqcь mexanik

QOŞ QULAƢЬDAN MЬLTЬQ QONDAƢЬƢA

مىلتىقلارنی ئىختىيات ئوقلارنی ئىقتىساد قىلايىق

س س س ر ئوسو ئاۋىياخىمنىڭ مەيدە ئوقلی مىلتىقلار بىلەن تەۋمىنلەنىشدەگی كەنتىرول راقاملاری‘ ئۆزبېكىستان ئوسو ئاۋىياخىمنىڭ تەعلەبلەرىدەن جۇدە كوب كەم بولغانلىقدان‘ ئوقلارنی ئىقتىساد بىلەن خاراجات قىلىش وە مىلتىقلارنی ئېختىياتلاش عەلاھىدە ئەھەممىيەتكە ئېگە بولادی. بېرىنچی نەوبەتدە ھەربی تەعلىمنىڭ ئىختىيارى وە مەجبوری رەۋىشلەری بويىنچا تاپشىرىقلارنی بەجەرىش كېرەك. ھەۋەسكارلارغا ئوق بېرىشنی بۇتۇنلەی توختاتىش لازىم. بىزنىڭ وەزىفەمىز ئوقلارنی مۇمكىن قادار كەم خاراجات بىلەن‘ ياخشی ئاتۇچىلار تايىارلاشدر. مەنە بۇنی جۇدە كوب رايون تەشكىلاتلاری تۇشۇنمەيدىلەر وە ھازر ھەم مىلتىق وە مەيدە ئوقلارنی ساودا مالی دېب ھىسابلايدلار.

ئۆزبېكىستاننىڭ ئوسو-ئاۋىياخىم «ئىمتاىی»، رايون تەشكىلاتلارىغا مىلتىق وە ئوقلار بېرىشنىڭ كەنتىرول راقاملارىنی بېلگىلەدی. رايون شورالاری يەچەيكەلەرنی تەئمىنلەگەندە مەنە شۇ كونتىرول راقاملارىغا قاراب ئىش قىلىشلاری كېرەك. ئۆزبېكىستان ئوسو-ئاۋىياخىمنىڭ مەركەزی شوراسی ئوقلارنی ئىقتىساد قىلىش ماقسەدىدا‘ ئوسو-ئاۋىياخىمنىڭ پۆللی تىرلەردە ئوزۈن ئوقلار بىلەن ئاتىشنی مەنع قىلادی. بۇلدای ئوقلار فاقات پلانلی ھەربی تەعلىملەر ئۆتكەلگەندە بېرىلەجەك. پۆللی تىرلاردا خوساوای مىلتىقلار بىلەن ئاتىش ئۆسۇلغا كوچىش كېرەك. ئەگەر رايونلارنىڭ ھەربی تەعلىمات پلانىنی بەجەرەگەنی بىلىنسە، ئۇنغا مىلتىق وە ئوقلار شۇنىڭغا قاراب كەم بېرەلەجەك.

ئوسو-ئاۋىياخىم يەچەيكەلەری بولغان مىلتىقلارنىڭ ھەممەسىنی ئېكشىرىب چىقشلارى‘ بۇزۇقلارىنی تۆزەتىش وە ئۇلارنی ئىختىساسلاشلاری كېرەك. كوب ۋاقتدا ئىختىياتسىزلىق ئارقاسىدا مىلتىقلار ئىشكە يارامای بولىب قالادی. يەچەيكەلەردە مىلتىقلارنی ساقلاش ئۆچۈن جاۋابكەر كىشىلەر قويىلسن.

بۇ تەدبىرلەرنىڭ ھەممەسی بۇتۇن تەشكىلاتلاردا دەررەو ھەمەلگە ئاشىرىلمۇوی كېرەك.

ئا. ئوز.

ئوسو ئاۋىياخىمغايەگی ئەعزالار تارتايىق

«مۇداففەە ئون كۈنلىگی»دە ئۆزبېكىستاندا 50 مىڭ مىھنەتكەشنی ئەعزالىقغا تارتىشىمز كېرەك.

ئۆزبېكىستان ئوسو ئاۋىياخىمىدا ھازىر 100 مىڭگە يەقن ئەعزا بار. لېكىن ئەعزالار تارتىشدا دائىمی ئىش يۆزگىزىلمەسدەن، ئۇلار گوزئوزدەن ئاتمىش يەلەنگەندە تارتىلادی. كومسومول ئەعزالارىدان جۇدە كوپلەری، كەسەبە ئەعزالارى‘ ئوسو ئاۋىياخىمغا ئەعزا ئېمەس. قشلاقداغی ئەعزالارنىڭ سالی يوق ھەسابدا.

«مۇداففەە ئون كۈنلىگی»دە يەگی ئەعزالار تارتىش كەمپەنىيەسی ئوتكەزىلىشی كېرەك.

ھەر بىر يەچەيكە ئىشچی وە خىزمەتكارلارنی 100 پىرسەنت ئەعزالىقغا تارتىشنی ۋەزىفە قىلىب ئالسىن. ھەممە يەچەيكەلەری ھىبەلنىڭ تەرتىبىدە كولخوزچی، كەمبەغەل وە ئورتا ھاللارنی ئەعزالىقغا تارتىشلاری كېرەك.

بىزنىڭ شەھارىمىز «ئوسو ئاۋىياخىم يەچەيكەسی بولماغان بىتتەگىنە كولخوز ھەم بولماسىن» دىر.

لېكىن ئوسو ئاۋىياخىمغا ئەعزالار تارتقان ۋاقتدا سەنلی سىمەنەنىڭ كوربب قالىشدان ئېختىيات بولىش كېرەك. ئوسو ئاۋىياخىم تەشەكىلاتلارىنىڭ ئازالىقی ئۆچۈن كۆرەشكەنزە.

«مۇداففەە ئون كۈنلىگی»دە ئۆزبېكىستان ئوسو ئاۋىياخىمی ئىنكە يەكەمدەن 50 مىڭ ئەعزا تارتىش ۋەزىفەسىنی ئالدىمىزغا ...

ئىشكە قانىقارلىق باقالمادىق

مۇداففەە ئون كۈنلىگىنىڭ سوگغی مۇددەتلەری ياقىنلاشىب كېلە يابدر. لېكىن جايلاردان ئالىنغان بەعزی خابارلار، بەعزی جايلاردا كەمپەنىيەنىڭ ئېندیگىنە باشلانغاننی بېلدىرەدىلەر.

مەنە بۇ ئەھۋال جايلاردا ھۆكۆمەت وە تەشكىلاتلار‘ مۇداففەە ئون كۈنلىگىنىڭ ئايىنقسا ھازرغی سىياسی ئەھەممىيەتىگە توشۇنمەب يېتەمەگەنلىكلەرنی كورسەتەدی. شۇنىڭ ئوقاسىدا كوب - كوب رايونلاردا كەمپەنىيە سىياسی ياردامچىسىز قالىب‘ بۇنىڭ مۇھىم شو عارلاردان سىياسی خوجالق ۋەزىفەلەرگە فايدالانىش دېگەن نەرسە بولماى قالغانلقنی كوردىك.

جۇدە كوب رايونلاردا مۇداففەە ئون كۈنلىگىدە ھېچ قانداى تايىارلىق بولمادی. مۇداففەە ئون كۈنلىكی كەمپەنىيەسی فەقەت كولخوزلارنىڭگىنە ئېمەس. ھەتتا شورا وە فرقا تەشكىلاتلارنىڭ ئاراسىدا ھەم ياۋب كورەدی وە ئۇلارنىڭ دىققاتی ئالىنمادی. ئىنتروينسىيەچی ھەنتا ھەت پەرتىيەسىنىڭ سىياسی يەھەرەسی وە ئۇلار سودىنىڭ يارشی قىشلاقدا ئېمەس ھەتتا شەھەرلەردە ھەم مەھنەتكەش ئاماغا كېڭ رەۋىشدە توشونترىلمەدی. كوب جايلاردا مۇداففەە ئون كۈنلىگىنی ئوتكەزىش، فقات ئوسو-ئاۋىياخىمنىڭگىنە ۋەزىفەسی دېب قارادىلار.

شۇنداى قىلىب‘ س. س. س. ر. نىڭ شارقی چېگەرەلەرىنی ساقلاشدا ئېڭ مۇھىم ئەھەممىيەتكە ئېگە بولغان بىزنىڭ جۇمھۇرىيەتىمىز مودافەعا ئون كۈنلىگی كەمپەنىيەسىگە كېڭ دېھقان ئاماسىنىڭ دىققاتىنی تارتالمادی. ھالبوكی بۇ نەرسە پرولېتار دېكتاتوراسىنىڭ ھەربی وە ئىقتىسادی كۈچىنی مۇستەھكەملەش يولدا ئىشلەنىشی تەلەب قىلىنار ئېدی.

مۇداففەە ئىشكە بوندای موعامالا قىلىش سىياسی تامانىدان قاراغاندا ئۇرۇش خەۋفی وە چېتەلەرنىڭ ھۇجۇمىگە يېتەرلی دەرەجەدە باھا بېرمەسلىكنی كورسەتەدی. بو ئېسە ئولىڭ ئوپپورتونىستلار پىروگراممەسىنىڭ ئېڭ خەرەكتېرلی پەيتلەرىدەندىر. بو ئەھوال ھەلی بەعزی تەشكىلاتلارىمىز ئورلی ئاغماچلىقلاردان يېتەرلی دەرەجەدە تازالانماغاننی كورسەتەدی.

مۇداففەە ئون كۈنلىگی نەۋبەتدەگی سىياسی خوجالق ۋەزىفەلەرىگە باغلانىب ئالىب بارىلماغاندا، 5يىللىقنىڭ 3نچی يىلداغی ۋەزىفەلەرنی بەجەرىشكە ھەم زەمىن بولمايدی. ئالداسيل بۇتۇن كۈلدەلىك ئىشلەرىمىزدە ئوسىش پلانلارىنی ھاقىقی سوروەتدە بەجەرىب مەملەكەتنىڭ مۇداففەع قۇۋۋاتىنی كۆچەيتىرىشىمىز كېرەك.

مەعەللەردەن ئالىنغان خابارلار رەھبەرلىك تەشكىلاتلارى مۇداففەە ئون كۈنلىگىنىڭ ئەھەممىيەتىنی كېڭ ئاماغا ياخشلاب ئۆشۈنتىرگەن جايلاردا ئىشچی دېھقان ئاماسىنىڭ بو بولداغی غايراتی جۇدە كوب ئۆسكەننی كورسەتەدر.

مۇداففەە فوندىغا پۇل چىقارىش، مۇداففەە ھېكتەرى‘ ئېكىش‘ كولخوزلاردا يەڭی يەچەيكەلەر تۈزىش، سوسىيالىزم مۇسابقاسی وە زەربدارچىلىق بىلەن مۇداففەە ئىشلەرىنی مۇستەھكەملەش ھەرەكەتی كېڭ ئامائانىڭ ئۇرۇش خەۋفىنی توشۇنگەنىنی‘ مەملەكەتنی مۇداففەەغا تايىار ئېكەننی كورسەتەدی. ئەگەر بىزگە ئىمپېرىيالىستلار ھۇجۇم قىلاتورغان بولسا، ئۇنی ئېڭ سوگغی ئۇرۇش قىلىش ئۆچۈن‘ ئۇنی ئىمپېرىيالىزم وە كەپىتەلىزمنىڭ گوركە قىلىش ئۆچۈن ئىشچی سنفنىڭ مۇداففەع قۇۋۋاتنی مۇستەھكەملەش ھەر بىر مەھنەتكەشنىڭ ۋەزىفەسىدر. بو مۇداففەە ئون كۈنلىكی پرولېتارىيات دەۋلەتىنىڭ قۇرش قابىلىيەتىنی وە مۇداففەع قۇۋۋاتنی مۇستەھكەملەش يولداغی كوپ ئىشلەرنىڭ باشلانغىچی بولىشی لازمدر.

سايلاولارنى ساغلام ئۆتكەزەيك

شورا سايلاولارنى ياخشى ئۆتكەزىش يۈزەسىدەن سامارقاند مۇساباقاغا چاقىرىلدى

ئەنچى دېكەبىر كېچەغۈرۈن شەھەر سايلاو كومىسسىيەسى ئامالدان شەھەر كەسەبەفاعاللارىنىڭ كېڭەش مەجلىسى ئۆتكەزىلىب ئۇرتاقى ئاخونباباييېۋنىڭ «شورا سايلاوى وە كەسەبە فاعاللارىنىڭ ۋەزىفەلەرى» توغرىسىدا مەعروزەسى تىڭلاندى. ئۇرتاق ئاخونباباييېۋ مەعروزەسىدە قويىداغىلارنى سوزلەدى:

هامماننىڭ دىققاتى شورا سايلاوىغا!

بو يىل ئۆزبېكىستاندا شورا سايلاوى-بۈيۈك سىياسەت بىلەن مەملەكەتنى ئىندوستىريالىشتىرىش، مۇشتومزورنى سىنفى-ئاساسىدا تۆكەتىش وە ئىجتىماعى قورۇلۇشنى تېزلەشتىرىش شارائىتىدا ئۆتادى. بىنابەرىن بۇ مۇھىم كەمپەنىيە-ئاشۋىقات-ھەسابات وە قايتادان سايلاو كەمپەنىيەسىگە كېڭ مېھنەتكەشلەر عامماسىنى جەلب قىلىو، كەمپەنىيەنى تولا يۈتۈقلارىبىلەن ئۆتكەزىو، سوسياليزم تۇرىشدا پەرتىيە ئالدىدان يۈكلەنىلگەن ۋەزىفەلەرنى بەجەرۈگە كەسەبە ئاعزالارنى ئارتۇنى تەلەب قىلادىر.

ئۆزبېكىستان جۇمھۇرىيەتى' پەرتىيە وە ئۇنىڭ مەركەزقومى رەھبەرلىگى' س-س-س-ر پرولېتەرلەرى ياردامى ئاستىدا چۈدە كەتتە قادەملار بىلەن ئىلگەرىلە پاتىر. مۇشتومزورنىڭ يوقالىب' كەمباغال' ئورتە كەلەرنىڭ كۆچى ئۆسە باتقاندى كورەمىز. ساناعات-مالىيا پلانىنى بەجەرۈ ئۈچۈن پرولېتەرىيەت ھاماسىنىڭ فاعالياتى' قىشلاق وە ئىجتىماعى سېكتورىدە يەترەك وە كەمباغاللارنىڭ فاعاليياتى ئۆسە باتىر. بۇ فاعاليات وە يۇتۇقلار' ئۆزبېكىستان ئۇرتاسىدا عمومى ئەعلىمىسى ھەملەكە قويە مەسئەلەسىنى قوزغاغا مۇمكىنلىك بېرەدى.

شەھەر شوراسى بۇزىنى ئىستېھساللاتغا ئامان ئۆگىرووى، پرولېتەرىيەتنىڭ دىققاتىنى، ئاللەمەزدا تۇرغان ساناعات-مالىيا پلانىنى بەجەرو' سەرمايا توپلاو وە باشقا موھىم كەمپەنىيەلەرگە ' ئامان يونەلتىرووى لازىم.

رايون وە قىشلاقلاردا ھەممە دىققاتنى پاختا پلانىنى بەجەرو' غاللا، كۆزگى ئېكىن وە باھارى ئېكىش كەمپەنىيەسىگە تاييارلىق مەسئەلەلەرىگە يونەلتىرىب تەوبەتدەگى ھەسابات' ئاشۋىقات وە سايلاو كەمپەنىيەسىنى موھىم سىياسى-خوجالىق كەمپەنىيەگە ئەيلەنتىرو يولى بىلەن پەلانلارىمىزنى تولا بەجەرۈچىلارنى كورو لازىم.

بو يىلغى سايلاولار، شورا ئەپپەرەتىنى ئولۇغ وە سولە ئاغماچىلار' يات عونسورلار' سىنفى دوشمان ئونسور وە باشقا پارازىتلاردان تازالاب شورالارنى ساغلاملاشتىرووى' شورالارنى ئىشكە يارالىق ياخشى ئىشچىلار بىلەن تولدىرىب ئىجتىماعى قورۇلۇشغا ياقىنلاشتىرووى كېرەك.

ھىساب وە سايلاو كەمپەنىيەسى ۋاقتىدا سىنفى دوشمان ئوز قارشىلىقىنى يەنە ھەم ئاشىراچى. شو سەبەبلى شەھەر پرولېتەرىيەتىنى ھەم قىشلاق يەترەك، كەمباغاللارنىڭ ۋەزىفەلەرى سىنفى دوشماننىڭ ھەقىشىغا زەربە بېرىب قارشى تورو' سىنفى دوشمان بىلەن توقتاوسىز كۆرەشودر.

نەوبەتدەگى سايلاو كەمپەنىيەسى، خاتىن-قىزلارنى ئىقتىسادى-مەدەنى ئازاد قىلونىڭ سەنەشى بولووى كېرەك. بو يىلغى كەمپەنىيە ۋاقتىدا خاتىن-قىزلارنى كېڭ رەۋىشدە ھىسابات' سايلاو يېغىنلارىغا جەلب قىلو وە ئولارنى شوراغا كېڭ مىقداردا سايلاو لازىم.

نەۋبەتدەگى ۋەزىفەلەردەن يەنە بىرى-مەيدە مىللەتلەر مەسئەلەسى بولىب' مەيدە مىللەتلەر خوسوسەلىيتىن مىللى سىياساتنى توغرى ھەممەكە ئاشىرو' ئولارغا مىللى وە مەدەنى خىزمەتنى كوچەيتىرو كېرەك.

بو كەمپەنىيەدە كەسەبە' كومسومول' كەمباغاللار تەشكىلاتلارىغا كرب وە ئاغىر ۋەزىفەلەر يۈكلەنمەسە ھەم بولاردا ئىشلەر چۈدە سوست كېتەياتىر. شەھەرلەردە بەعزى ھەرەكەتلەر بولسا ھەم بولار' كەسەبە تەشكىلاتلارى تامانىدان وە ئولارنىڭ ياردامى بىلەن بولغان ئېمەس. بو ئاحوال، سايلاو' حساب كەمپەنىيەسىنى خافى ئاستىدا قويەدى. بوجەيەتدەگى ۋەزىفەمىز، سوستلىكلەرگە چېكەرە قويىب، عاممانى كەمپەنىيەگە جەلب قىلو بولسا شالى ئىشكە باشلاودىر.

كەسەبە تەشكىلاتلارى وە كەسەبە فاعاللارى ئالدىدا قويىلغان ۋەزىفە عاممانى ساناعات-مالىيا پەلانى' پاختا پروگرامماسى مەسئەلەلەرى ئاتراقدا جىپلەشتىرىب سوسىياليزم يەگى غالابالارى سارى ئاپرىش وە جاھان زەرەر كۆزدەللەرىگە پەرتىيە تامانىدان يۈكلەتىلگەن ۋەزىفەلەرنى تولابەجەرو بىلەن جاۋاب بېرىشدىر. ئىشانامان' كم ئورتا ئاسيا پرولېتارىيات مەركەزى بولغان تاشكەنتدەگى كەسەبە تەشكىلاتلارى وە فاعاللارى شورا سايلاولارى موئاسابانى بىلەن ئوزلەرىگە يۈكلەتىلگەن ۋەزىفەلەرنى تولا بەجەرەرلەر.

كېڭەش، كارخانا وە رايونلار ئۇرتاسىدا ھىسابات-سايلاو كەمپەنىيەسىنى ياخشى ئۆتكەزۈگە سوسەسىيال موساباقالار تەشكىل قىلو، شوراغا نەكەز تۆزۈ ئۈچۈن ئىشچى نەكلىفلەرى توپلاوچى بىرىكەدەلەر ئۇيوشتىرو' شورا سايلاوى وە ئۇنىڭ ئەھمىيەتى توغرىسىدا مەعروزەلەر قويىب كەسەبە مەجلىسلەرى ئۆتكەزو وە باشقا شۇنداى موھىم چارالارنى بەرلىك بىلەن وە تولا رەۋىشدە عەمەلگە ئاشىروونى زەرور تاپەدى!

شورالارغا سايلاو كەمپەنىيەسىنى ياخشى ئۆتكەزو ئۈچۈن سامارقاند كەسەبە فاعاللارىنى سوسىيال موساباقاغا چاقىردى وە شو ماقساد بىلەن ئۆكرەينە شورالار جومھورىيەتىنى سوسىيال موساباقاغا چاقىروونى مەركەزى سايلاو كومىسسىيەسىدەن سورادى.

в. ə.

taşkəntdən eşitiniz

otun ta'mьnatь ʙoş

jaqьş matrьjallarь tajjarlavcь təşkilatlar əz vazifələrigə savuq qaraʙ, ʙular, jaqьş matrьjallarь ʙilən tə'min qьluvda əzlərigə jyklətilgən məs'yilijətni xьs qьlmajdьrlar.

tegişli təşkilatlarnьꞑ ʙundaj qaraşь səʙəʙidən nəjəʙirnin jarmьda otun tajjarlav pьlanь faqat 35 pirəsənt ʙəçərildi. dekəʙirdə həmməsi ʙolьʙ 111 miꞑ tonna tajjarlanuvь lazьm. əgerdə ʙu pьlan tola ʙəçərilsə dekəʙir ycyn ʙolƣan tələʙnin 50 pirəsənti qaplanaçaq, lekin nəjəʙirdəgi tələʙnin tə'min qьlьnmaƣanlьƣьnь nəzərgə alƣanda ʙu ʙilən ymymi tələʙ faqat 25 pirəsənt mьqdardaƣьna qaplanadьr.

ymymən əzʙek ʙirləşy, səksəvyl tirest və „ygli isʙed“ təşkilatlarь dekəʙirdə otun ʙilən tə'min qьluv pьlanьnь və ʙu pьlanьꞑ qandaj ʙəçərilyvini anьq ʙelməjdirlər „toqaj sajuzь“ vəkili, ʙu toƣrьda çaqьrьlƣan məçliskə həm kelmədi. şu səʙəʙli əzʙekistan kəsəʙələr şorasьnьꞑ rajasatь dekəʙir otun tə'mьnat pьlanьnь tekşiriʙ anьqlav, maxsus işci ʙirigədəsi təşkil qьluƣa qarar ʙerdi. ʙu ʙirigədənin 3 kyn myddət icidə otun tə'mьnat məs'ələsinin qaj ahvalda ʙolƣanьnь anьqlavь lazьm, „toqaj sajuzь“ niꞑ məçliskə kelməgən və ʙu ʙilən otun tə'mьnat məs'ələsigə savuq qaraʙ işkə zərʙə ʙergən vəkilni məs'yilijətkə tartunь soraʙ rki gə muraçaat qьlьndь.

savuq qaʙaƣan ycyn

əzʙekistan kəsəʙələr şorasь rajasatьnьꞑ 28 inci əktəʙirdəgi məçlisigə dekəʙirdə işci tə'mьnat pьlanь məs'ələsi qojьlьʙ, ʙu toƣrьda mə'ruzə qьlьş ycyn əzʙekistan savda kəmisarligi vəkili çaqьrьlƣan ʙolsada, məçliskə savda kəmisərligidən hec qandaj vəkil kelmədi.

ahval şu ʙilən 2 inci maratəʙə təkrarlandь və nəteçədə məs'ələni jəna kyn tərtiʙidənalьʙikkinciolьrьşqaqaldьr ʙьşqaoqrьkeldi.əzʙekistankəsəʙələrşorasь rajasatь şy halnь tegişli ьdaralarƣa rki gə mə'lym qьlunь qarar ʙerdi.

kəsəʙə təşkilatlarьda əzgərişlər.

əkryglərni tygəty munasaʙatь ʙilən kəsəʙə təşkilatlarьnьꞑ tyzilişikə ʙir qanca əzgərişlər kirgizildi. maarьf işcilari və tiʙʙi işcilər sajuzlarь ʙojьnca—500 tə a'zaƣa egə ʙolƣan, şəhərlərdə şu sajuzlarnьꞑ şəhər qomьtalarь. 250 tədən 500 gəcə a'zalarь ʙolƣan rajonlarda rajon qomьtalarь və qalƣan çajlarda rajon gyryfkəmləri təşkil qьlьnaçaq. şora savda işcilari sajuzь ʙojьnca ʙuxara, farƣana, qoqan, namangan, və kəttə qorƣanda sajuznьꞑ rajon şy'ʙəsi və 250 tə a'za, 5 tə jəcejkəsi ʙolƣan çajlarda rajon qomьtalarь tyziləçək.

taşkəntdə—maarьf və tiʙʙi işcilər sajuzlarь ʙojьnca 4 rajonda 4 rajon qomьtalarь şora—savda işcilər sajuzь ʙojьnca 2 tə rajon qomьtasь və 2 tə rajon şyʙəsi qьşlaq—xoçalьq işcilari sajuzь ʙojьnca 2 rajon qomьtasь və ʙьnakarlar sajuzь ʙojьnca 1 rajon qomьtasь tyzilədir.

şy sajuzlarnьꞑ mərkəzii ьdaralarь kərgəzilgən şy'ʙə və qomьtalarnь tezlik ʙilən təşkil qьlьʙ tygətilişləri lazьm.

kolliktif şartnamalar çəʙhəsidə

əzʙekistan kəsəʙələr şorasь kolliktif şartnamalar kəmpənijəsini kecəjtiry maqsadь ʙilən sajuzlarnьꞑ mərkəzii ьdaralarьƣa—kolliktif şartnama pormalarьnь sajuzlarnьꞑ qujь təşkilatlarьƣa juʙaru şartnama tyzişdəgi təçriʙələrni ymymləştiry maqsadь ʙilən karxanalarnьꞑ qoşma kinəşlərini. ətkəzy həm kolliktif şartnamalarьnь jerik karxanalarna qьsьmlarƣa ʙolьʙ ʙirgədələrdə işləşni təklif qьldь.

jardam ʙirigədələri

karxanalarda sanaat—malьja pьlanlarьnь ʙəçəry və 5 jьlьqьʙ 4 jьlda zajomьnь tarqatuda ʙolƣь opьrьlьşlarnь tygəty maqsadь ʙilən jardam ʙirigədələri təşkil qьlu ycyn 500 tə kəsəʙə a'zasь əçrətişni əzʙekistan kəsəʙələr şorasь kəsəʙələr sajuzьnьꞑ mərkəzii ьdaralarьƣa təklif qьldь.

ʙutxana—quluʙƣa

mə'dəncilər sajuzьnьꞑ, əz a'zalarь ortasьda mədənii—aqartьru işlərini alьʙ ʙaru ycyn maxsus qluʙlarnьꞑ joqlьƣьnь nəzərdə tytiʙ, əzʙekistan kəsəʙələr şorasь saʙьq sergijif ʙutxanasьnь mə'dəncilər sajuzьƣa qluʙ ycyn ʙarişni əzʙekistan mərkəzi ьçraqomь və taşkənt şəhər şorasьdan soradь.

▪ matʙuat kamʙьnatьnь ʙьna qьluv ycyn əzʙekistan poligrai trestьƣa ʙuz suvdan kalkavuz açralƣan çajdan jer majdanь ʙerilib poligraf trest qьdьruv işlərigə ʙaşlaƣan edi; məhəllii xoçalьq aldьdaqь jer komisijasь ʙu majdan şəhərniꞑ ahalь jaşajturƣan qьsmьda ʙolƣanьnь, şəhərni qajtadan tyziş planь ʙojьnca ʙu jerdə hec qandaj sanaat karxanalarь, ʙoluvь mymkin eməsligini anьqlaʙ, komʙinat ycyn qajtadan tyziş planьnьꞑ sanaat qьsmьda (taxta pyl jakii ʙeşaqac arqasьdan) jer ʙerişni lazьm tapdь. şəhər şora rajasatь ʙu qararnь tasdьqladь.

▪ şəhərdə tramvaj hərəkətini tərtiʙkə qojьş həm ʙu toƣrьda zəryr caralarnь işləʙ, əməlgə aşьruv ycyn qaraʙajьf (taştram) ustraverxov, (şəhər mə'myrii şeʙə və əʙdyllə məvlanov (ʙələdijə xoçalьqь) ortaqlardan ьʙarat yc lik komisija təşkilqьlьndь. komisija, hər rajon ьçraqomьdan ʙir vəkil alьʙ işləjəçək.

hər tamandan 3-4 sətir

⊙ 10 nci dekəʙirdə əzʙekistan kəmsəmellərinin 5 qurultaj tygəşi və ʙirinci ylkə qurultajьnьꞑ acьlьşь munasaʙatь ʙilən taşkənt mihnətkəş jaşlarьnьꞑ ammavь namajьşlarь ətkəziləçək.

⊙ kolxoz sajuz, ʙytyn ьttьfaqnьꞑ jaxşь kolxozlar musaʙaqьsqa qatnaşdьrьş ycyn tanlaʙ alьş maqsadьda əzʙekistandaqь ʙytyn kolxozlarnь tekşirişkə maxsus ʙirigədə təşkil qьldь.

dekəʙir ajnьꞑ ortasьda, kolliktif şartnamalarь tyziş kəmpənijəsi munasaʙatь ʙilən taşkənt kəsəʙə əktiflərnin kenfirinsijələri ətkəziləçək.

⊙ şəhər ʙədən tərʙijə şorasь, şora ʙədəntərʙijəciligini jat ynsyrlərdən tazalaş maqsadьda, jaqьn kynlərdə ʙytyn tygərək lərnin teşikrişdən ətkəzəçək.

⊙ əzʙekistan ʙədəntərʙijə alь şorasь, kolxoz ʙədəntərʙijə təgərəklərigə rəhʙərlər tajjarlaş jolьda, 6 ajlьq semnərijə təşkil qьldь.

⊙ əzʙekistan ʙədən tərʙijə alьʙ şorasь aldьda jaqьnda işləʙ cьqarьş karxanalarь aldьdaqь ʙədən tərʙijə təgərəklərinin keꞑəş məçlisini ətkəzəçək. ʙu məçlisdə ʙədən tərʙijəcilərni işləʙ cьqarьş işlərigə çydə jaqьndan və əktif rəvişdə qatnaştьrьş məs'ələləri keriləçək.

⊙ taq işcilər sajuzьnьꞑ məkəzii ьdarasь əz qaramaqьdaqь karhanələrni radjolaştьrьş jolьda sərf qьlьş ycyn 6 miꞑ som pul əçrətdi.

⊙ əzʙekistan taq işcilari sajuzьnьꞑ mərkəzii ьdarasь əzigə tegişli ʙytyn karhanalarьda kən tərəl postlarь təşkil qьlaturƣan ʙoldь, ʙu postlar sanaat — malьja pьlanьnьꞑ ʙəçərilişьni tekşiriʙ tyrəçəkiər.

⊙ qьşlaq xoçalьq işcilari sajuzьnьꞑ orta — asьja ʙьjorasь, ʙətraklər ʙilən xoçajьnlar arasьdaqь hьsaʙnьꞑ tygətiş kəmpənijəsigə syst qaraƣanь ycyn 48 tə raʙackəmlərnin rəislərigə „həjrf sən“ ʙ'lan qьldь.

⊙ „ortaq“ kəndetir fəʙrikəsiniꞑ ʙytyn işci — xьzmatcьlarь alahьda kivərtəldə işləʙ cьqarьş pьroqьrammasьnь tola ʙəçriş ycyn əzlərini zarʙdar ʙ'lan qьldьlar.

⊙ 30 inci jьlnьꞑ axьrьƣaca əzʙekistanƣa hər xьl nəv'ьdə 90 vagən şerst manupəktyrəsi keltiriləçək.

⊙ şəhərdəgi kəttə məktəʙ, tihnikəm və vyzlər aldьda əzgiz tamanьdan japьq qaƣaz dəkənləri acьlaçaq.

⊙ pirəlitər rajon kəmsəməl təşkilatьsьjasьʙoquş məs'ələsidə əzlərini zərʙdar deʙ ʙ'lan qьldьlar.

1931-nci jьlda-jaq şura ьttьfaqьda, „komsomolskaja pravda“ dirizaʙilini həm hьsaʙqa alƣanda, şura usulь ʙilən işləngən 3-4 tə dirizaʙil ʙolaçaq.

BLOK-NOT

سايوزلارنىڭ تەشكىلات كېڭەشى

9-ncь dekəʙr kec saat 6-da, əzʙekistan kəsəʙələr şorasьnьꞑ məçlis zalьda („mehnət sarajь“), təşkilat məçlisi caqьrьladь.

kyn tərtiʙi: okruglərnin tygətilişi munasaʙatь ʙilən sajuz ʙəlymlərini qajtadan qurьş nətiçəsi toƣrьsьda ʙytyn mərkəzii sajuz ьdaralarьnьꞑ axʙaratь, rajon kəsəʙə təşkilatlarьnьꞑ mystəhkəmləş, mərkəzii sajuz ьdaralarьnьꞑ qujь sajuz təşkilatlarь ʙilən alaqa ahvalь.

ʙytyn mərkəzii sajuz ьdara rəjisləriga, məzkyr keꞑəşgə keliş jakii təşkilat işini alьʙ ʙarƣan mərkəzii ьdara prezidijum ə'zalarьnь juʙarьş təklif etiladi. ʙu kişilər keꞑəşniꞑ kyn tərtiʙidə turƣan məs'ələgə muvafьq qat'ь materiallar ʙilən kelişləri lazьm. keꞑəşgə, ş. taşkent dajьrasьda ʙolƣan həmə faʙzavkom və rajon kəsəʙə şoralarьnьꞑ kelişi həm təklif qьlьnadь.

پەرتكولليگيىەدەن

əzkompartijə mərkəzii kk partkollegijasь tyʙəndəgi ortaqlardan iş saatlarьda partkollegijaƣa kelişlərini, taşkent dən taşqarь ʙolsalar əz adreslərini ʙildirişni sorajdь: taçikistanda işləgən pir myhəmmədev, ʙuxarada işləgən adьlov, gajsinskii.

ۋنچى دېكەبىر سەشەنبە كونى كوندوز ساعات ٤ دە مەركەزقوم بىناسىدا «يەڭگى يول» جورنالىنىڭ كېڭ مەسلەھەت مەجلىسى بولاجاق. مەجلىسكە يەكەبىسان' موسلىھۋا' ئورازايىق' ھوسەنىق' باراتىق' ۋاليكوۋا' زىبا سەعىد' خەلدارو' قاسم ساراكېن' روستەمبېكوا' ئەيبوبى' رەھىموا' ئىسەشلىق' ھەبد سەلام لىميازى' ئېدرىس' دەرەخشجايىڭ وە باشقا ئورتاقلارنىڭ ۋاقتىدا يېتىب كېلىشلەرى سورالور.

«يەڭگى يول» ئىدارەسى.

məs'ul myhərrir: m. usmanьf.

əzʙek dəvlət dram teatrь

حەمزە هەكىمزادە

9-ncь əkəʙr seşənʙə kyni

نەعرەگنى تارت، خىتاي

9 kerinişdə

s. tretjakov əsəri colpan tərçiməsi.

əzьşç maar. xalq komisari. dəvlət SIRKI hər kyn

sirk cьldь

eꞑ jaxşь əzʙek və javropa artestlərinin qatnaşь ʙilən

ZOR TAMAŞA

---

dəvlət kinosь xeva ʙu kyndən ʙaşlaʙ

klod djuval

degən əçnəʙil—ta'rьxь kino—dram 7 ʙəlymdə.
seansalar kec saat 6-dan
kassa saat 4-dən acьq.

dəvlət kinosь xeva ʙu kyn

ʙalalar ycyn kyneyzgi seanslar.

VƏNKƏ PIONER

kyndyz saat 1-dən ʙaşlanadь.
kassa 12-dən acьq.

---

dəvlət kinosь toran ʙu kyndən ʙaşlaʙ

„vostokkino“ əməlijatьdan

„igdenʙu“

degən nəfis kartina
rezissor—əli ʙek nəzərev
ʙaş rəldə—li-ju-şen

ئورتا ئاسيا ئافتودور ئىنستىتۇتى

1930 jьl 15 nci dekəʙrdə, ş. samarqandda acьladь

institutƣa qaʙul qьlьnƣa stydentlər ş. samarqandƣa kelişləri lazьm (narimanov kecəsi, № 3).

ئۆزبېكىستان عالى سوددى وە پرۇكۇرارلىگى

3-nci dekəʙrdən ş. taşkentgə kecdi. ʙytyn xatlarnь şu çajƣa juʙarьş soraladь.

ƏBDULLA AXUNBABAJOV

nojaʙrdəgi zaʙor talonlarьnь joqatƣan. ʙekar hьsaʙlansьn.

ORTA ASЬJA HISSƏDƏR ÇƏM'IJƏTI

«ئاسما خلېب» نىڭ ترانسپورت بولۇمىگە

taşkentdəgi dajьmь iş ycyn təçriʙədar

tarifşunnas—taksirovşiklər

kerək. iş haqь əz-ara kelişyvgə muvafьq. təkliflər ʙilən asьjaxleʙnin kadrlar ʙəlymigə muraçaat qьlsьn: ş. taşkent, irdzar kecəsi, № 31.

9-ncь dekəʙr kec saat 6-da, əktəʙr rajkomьnьꞑ qluʙь ʙenasьda, əktəʙr rajon kəsəʙələr şorasьnьꞑ

1 نچى رايون كونفرنسيەسى چاقىرىلادى.

əktəʙr rajonьdaqь ʙytyn faʙzavmestkomlarƣa, deləgatlarnьꞑ və kəsəʙə əktivinin kelişini tə'minləş təklif qьlьnadь.

عاماوى سىياسى ماعارف مۇتاخاسسىسلارى كېرەك

1. rajon sьjasь—mədənii ʙaza işlərinin inspektorь . . . . 1 kişi
2. kytyʙxana işləri . . . . 1 „
3. əz-əzidən ərgəniş . . . . 2 „
4. diingə qarşь tarƣьʙat . . . . . 1 „
5. ammavь sьjasь—maarьf işləri ʙojьnca metodistlər . . . . 4 „

inspektorlarnьꞑ ajlьƣь 225 som. ʙaşqa şərtlər toƣrьsьda ajrьm sezləşiʙ ʙiliş mymkin.

xahlaƣan ortaqlardan, ərizələrini və əz ьxtьsaslarьnь tasdьqlajturƣan hyççətlərni tezdən

ş. taşkent, əzʙekistan maarьf xalq komisarlьƣьnьꞑ ammavь işlər sektorьƣa

juʙarьşlarь jakii əzləri keliʙ ucraşularь soraladь.

9—10—11 maarьf xalq komisarlьƣь.

---

samarqand doxtur turijev

ʙalalar kəsəlin ʙaqadь. şunьndek kəttələrni icki və xatьn-qьz kəsəlləri ʙilən erta 9-dan 11-gəcə və kec 5 dən 7-gəcə qaʙul qьladь. adres: ruxaʙad kecəsi, 69, qaʙьlçanovnьꞑ yji.

---

50 سوم سۆيۈنچى

şəhər səʙz rajon „stalin“ kolxozьdan 6 jaşar orta ʙojlьq

ئات يوقالدى

dərəgini tapƣan kişilərgə 50 som syjync ʙeriladi. adres: „qьzьl əzʙekistan“ ьdarasьnьꞑ ʙ'lan ʙəlymi.

1-nci əktəʙrdə qujь cьrcьq rьjon qoş aƣac dəhə şorasьnьꞑ ŞTAMPA PEÇƏTI sьjqalƣan. ʙekar hьsaʙlansьn.

SOFЬ AXUN JAQUBOV

nojaʙrdəgi 3 tə zaʙor talonь joqatƣan. ʙekar hьsaʙlansьn.

MIRZƏ YMƏR ULUƢOV

nojaʙrdəgi 1 tə zaʙor talonьnь joqatƣan. ʙekar hьsaʙlansьn.

10-ncь DEKƏBR kec saat 7-də, əzʙekistan xalq komisarlarь şorasьnьꞑ ʙenasьda (saʙьq aq yj)

ئۆزبېكىستان خالق كومىسارلەرى شوراسىنىڭ كېڭ ئولتۇرۇشى

caqьrьladь.

KYN TƏRTIBI:

1. 1930-ncь jьl alahьda kvartalьda promfinplannьꞑ ʙəçərilişi toƣrьsьda qujьdaqьlarnьꞑ hьsaʙat dakladь:
a) il'ic namьdaqь zavod,
ʙ) sьman zavodь (xilkovo st.),
v) şor suv altьn gygyrt kanь,
g) ortaq dzerzinskii namьdaqь toqumacьlьq faʙrikasь (ş. farƣana),
d) taşkent qьşt zavodlarь.

2. əz.ьşç. xalq komisarlarь şorasьnьꞑ raʙocilər tə'minatь toƣrьsьdaqь şu jьl 23-nci əktəʙr qararьnьꞑ ʙəçərilis dərəçəsi haqqьda savda xalq komisarlьƣь və xalq komisarlarь şorasь vəkillərinin dakladь.

ʙu olturьşƣa xalq komisarlarь şorasь a'zalarьdan ʙaşqa, tyʙəndəgilər həm caqьrьladь: 1) taşkent şəhər şorasь və ş. taşkentdəgi rajon şəhər şora a'zalarь, 2) ş. taşkentdəgi zavod və faʙrik direktorlarь, 3) ş. taşkentdəgi faʙzavkom vəkilləri, 4) ş. taşkentdəgi zarʙdar raʙocii gruppalarь, 5) əzʙekistan kəsəʙələr şorasь və mərkəzii sajuz ьdaralarьnьꞑ prezidium a'zalarь, 6) orta asьja və çymhyrijət xoçalьq təşkilatlarьnьꞑ joлʙaşcьlarь.

əz.ьşç. xalq komisarlarь şorasьnьꞑ sərkatiʙi: lukjanov.

---

sssr jer işləri komisarlьƣь ʙaşpaxta qomьnьꞑ suv xoçalьƣь huzurьdaqь

ئورتا ئاسيا تەجرىبە-تېكشىرۇ ئىنستىتوتى

ymymnin dьqqatьƣa ʙildirədir kim, institutƣa

qatnavcьlarnь qaʙul qьlьş işi

hər ajnьꞑ 1, 6, 11, 16, 21, 26-ncь cislasidən ʙaşqa HƏR KYN SAAT 14-DƏN 17-ƢACA BƏÇƏRILƏDI.

şaşqьc və myhim hallarda, iş ʙilən qatnavcьlarnь qaʙul vaqtьdan əvvəl kirtişgə həm ьçazat ʙeriladi. şunьꞑ ʙilən ʙirgə raʙocii, dьjqan və kolxozcьlar, şunьndek kəməndirəkə ʙilən kelgənlər iş kyninin istəlgən vaqtьda qaʙul qьlьnadьlar.

institutƣa, propusklar ʙjurasь tamanьdan ʙerilətərƣan propusk qaƣazь ʙojьnca kirtiladi. ʙu ʙjura, institutnьꞑ ʙaş padjezdidə (əsəkə kecəsi, № 22) çajlaşƣandьr. xatlar həm şu çajda qaʙul qьlьnadь.

7—8.

9-ncь dekəʙr kec saat 6-da, proletar rajşorasь ʙenasьda (puşkin və gogol kecələrinin ʙyrcəgi, № 38),

رايون شوراسىنىڭ پلېنومى

ʙelgiləndi. məs'ələlər myhim ʙolƣanьdan, rajşoranьꞑ a'za və kandidatlarь ycyn keliş məçʙyriidir.

prezidijum.

---

samarqand şəhər straxkassasь

samarqand şəhəridə, şunьndek juqarь darƣam rajonьda

ياللانما مېحنەتنى تاتبىق قىلغان

ʙytyn dəvlət myəssəsə və karxanalarь, koperativ, çəmaat və ʙaşqa təşkilatlar həm xususьь kişilərgə ʙildirədir kim, 1930 jьl 10-ncьdan 20-nci dekəʙrgəcə, şəhər straxkassasьƣa keliʙ (frunze kecəsi, 7) şəhər straxkassasьda məvçyd ʙlankalar ʙojьnca

qajtadan qajd qьlьnьşlarь məçʙyriidir

ʙatrak və yj işidəgi xatьn qьzlarnь jallavcьlar ʙundan mustasnadьr. ʙu toƣrьda ajrьm ʙ'lan qьlьnaçaq.

şu jьl 20-nci dekəʙrgəcə qajd qьldьrmaƣan jallavcьlar' ьçtьmaьь sьƣurta ʙaʙьdaqь qanunlarƣa muvafьq, mə'myrii jakii çьnajь məs'yilijəigə tartьladьladьlar.

mestkom və zavkomlarƣa, jallavcьlarnьꞑ qajdnь ʙəçərişləri ystidən kontrollik vəzifəsi jyklənədi.

şəhər kəsəʙə şorasь, şəhər straxkassasь.

9. 15.

ئورتا ئاسيا ئافتودور ئىنستىتۇتىگە

jerli asasьь millət xalqьdan ərizə

QABUL QЬLЬŞ

1931 jьl 1-nci janvarƣaca cozьladь.

ərizələr, hər kyn saat 9-dan 4-gəcə institutnьꞑ qaʙul komisijasь tamanьdan alьnadь: ş. samarqand, narimanov kecəsi, № 3.

direksija.

1931-nci jьl ycyn aʙuna ʙahasь

əz. ьşç. şoralar mərkəzii ьçraqomьnьꞑ rəsmi fikr tarqatuvcьsь „qьzьl əzʙekistan“ və „əzʙekistanskaja pravda“ gəzetələrinin nəşrijatь.

گەزىتە وە ژورناللارغا ئابۇنا دەفتەرى ئاچىلدى

№№	gəzetə və zornallarnьꞑ ismi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	gəzetələr												
1	qьzьl əzʙekistan	—90	1—80	2—70	3—60	4—50	5—40	6—30	7—20	8—10	9—	9—90	10—80
2	qьzьl əzʙekistan „muştum“ ʙilən	1—20	2—40	3—60	4—80	6—	7—20	8—40	9—60	10—80	12—	13—20	14—40
3	işci	—50	1—	1—50	2—	2—50	3—	3—50	4—	4—50	5—	5—50	6—
4	əzʙekistanskaja pravda	—80	1—60	2—40	3—20	4—	4—80	5—60	6—40	7—20	8—	8—80	9—60
5	kəmʙaƣal dьjqan	—25	—50	—75	1—	1—25	1—50	1—75	2—	2—25	2—50	2—75	3—
6	kəmʙaƣal dьjqan „jaꞑi qьşlaq“ ʙilən	—35	—70	1—05	1—40	1—75	2—10	2—45	2—80	3—15	3—50	3—85	4—
7	jaş leninci	—40	—80	1—20	1—60	2—	2—40	2—80	3—20	3—60	4—	4—40	4—80
8	ʙatrak	—10	—20	—30	—40	—50	—60	—70	—80	—90	1—	1—10	1—20
9	lenin uçqunь	—10	—20	—30	—40	—50	—60	—70	—80	—90	1—	1—10	1—20
10	xudasьz	—10	—20	—30	—40	—50	—60	—70	—80	—90	1—	1—10	1—20

№№	gəzetə və zornallarnьꞑ ismi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	zornallar												
1	muştum	—40	—80	1—20	1—60	2—	2—40	2—80	3—20	3—60	4—	4—40	4—80
2	jer jyzi	—30	—60	—90	1—20	1—50	1—80	2—10	2—40	2—70	3—	3—30	3—60
3	kommunist	—25	—50	—75	1—	1—25	1—50	1—75	2—	2—25	2—50	2—75	3—
4	jaꞑi qьşlaq	—10	—20	—30	—40	—50	—60	—70	—80	—90	1—	1—10	1—20
5	jaꞑi jol	—15	—30	—45	—60	—75	—90	1—05	1—20	1—35	1—50	1—65	1—80
6	xudasьzlar	—20	—40	—60	—80	1—	1—20	1—40	1—60	1—80	2—	2—20	2—40
7	muxʙirlar joldaşь	—15	—30	—45	—60	—75	—90	1—05	1—20	1—35	1—50	1—65	1—80

aʙunalar ʙytyn pocta ʙəlymləridə və gəzetə taşuvcьlarda qaʙul qьlьnadь.

Уалит № 3372 Taşkənt „PRAVDƏ VOSTOKA“ zak1254 тираж 35000